

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

**ΘΕΜΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ
ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΓΙΟΥ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ**

**ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΥ
ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΜΑΡΙΑ ΜΑΓΑΛΙΟΥ**

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 2005

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σκοπός του επιχειρησιακού σχεδίου.	ΣΕΛ.1
ΜΕΡΟΣ Α΄	
A1. Η δομή του επιχειρησιακού προγράμματος.	ΣΕΛ.2
A2. Έγκριση χρηματοδότησης του επιχειρησιακού σχεδίου.	ΣΕΛ.5
A3. Διαδικασίες σύνταξης των επιχειρησιακών σχεδίων.	ΣΕΛ.6
A4. Περιεχόμενα των επιχειρησιακών σχεδίων.	ΣΕΛ.8
A5. Στόχοι και άξονες προτεραιότητας του ΠΕΠ Θεσσαλίας.	ΣΕΛ.11
A6. Επιχειρησιακό σχέδιο του Δήμου Καρδίτσας.	ΣΕΛ.12
ΜΕΡΟΣ Β΄	
B1. Τοπική Αυτοδιοίκηση κ΄ Τοπική Ανάπτυξη .	ΣΕΛ.13
B2. Οι επιχειρήσεις των ΟΤΑ.	ΣΕΛ.15
B3. Οικονομικοί πόροι και πηγές χρηματοδότησης της Ελληνικής Τ.Α. Α΄ βαθμού στην Ελλάδα.	ΣΕΛ.16
B4. Γ΄ Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (Κ.Π.Σ.).	ΣΕΛ.18
B5. Κύρια Ζητήματα της αστικής ανάπτυξης στην περιφέρεια Θεσσαλίας.	ΣΕΛ.20
B6. Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις αστικής ανάπτυξης και χρηματοδότηση.	ΣΕΛ.22
B7. Ειδικότερες απαιτήσεις για τις παρεμβάσεις στα αστικά κέντρα της Περιφέρειας.	ΣΕΛ.25
B8. Επιλεξιμότητα - καταλληλότητα περιοχή εφαρμογής (Δήμος Καρδίτσας).	ΣΕΛ.26
ΜΕΡΟΣ Γ΄	
Ανάλυση - Τεκμηρίωση της επιλεξιμότητας της περιοχής παρέμβασης.	ΣΕΛ.28
Κεφ Γ.1. Σύντομη παρουσίαση της συνολικής αστικής περιοχής του Δήμου Καρδίτσας .	ΣΕΛ.29
Γ1.1 Γενικά κ΄ δημογραφικά στοιχεία.	ΣΕΛ.29
Γ1.2 Πολεοδομικά δεδομένα.	ΣΕΛ.31
Γ1.2.1 Ρυμοτομία - δρόμοι - πλατείες - κτίρια.	ΣΕΛ.31
Γ1.2.2 Πράσινο.	ΣΕΛ.32
Γ1.2.3 Οχλήση.	ΣΕΛ.33
Γ1.3 Οικονομική δραστηριότητα.	ΣΕΛ.34
Γ1.3.1 Πρωτογενής τομέας.	ΣΕΛ.34
Γ1.3.2 Δευτερογενής τομέας.	ΣΕΛ.34
Γ1.3.3 Τριτογενής τομέας.	ΣΕΛ.35
Γ1.3.4 Συμπεράσματα.	ΣΕΛ.36
Γ1.4 Κοινωνική Συνοχή.	ΣΕΛ.37
Γ1.4.1 Υγεία.	ΣΕΛ.37
Γ1.4.2 Πρόνοια.	ΣΕΛ.37
Γ1.4.3 Παιδεία.	ΣΕΛ.38
Γ1.4.4 Πολιτιστικά - αθλητισμός.	ΣΕΛ.39
Γ1.4.5 Ψυχαγωγία.	ΣΕΛ.40
Γ1.4.6 Συμπεράσματα.	ΣΕΛ.40
Γ1.5 Ποιότητα ζωής : απασχόληση - Ευημερία.	ΣΕΛ.41
Γ1.5.1 Απασχόληση - ανεργία.	ΣΕΛ.41
Κεφ. Γ2 Προτεινόμενη περιοχή παρέμβασης και ποιοτική αποτίμηση.	ΣΕΛ.42
Γ2.1 Πλεονεκτήματα.	ΣΕΛ.42
Γ2.2 Μειονεκτήματα.	ΣΕΛ.43
Γ2.3 Οικονομικά μεγέθη.	ΣΕΛ.44
Γ2.4 Κοινωνικό προφίλ.	ΣΕΛ.44
Γ2.5 Σκοπιμότητα αναλήψης δράσης στην περιοχή.	ΣΕΛ.45
Κεφ. Γ3 Ακριβής οριοθέτηση και πληθυσμιακό μέγεθος.	ΣΕΛ.45
Κεφ. Γ4 Περιγραφή των ειδικών χαρακτηριστικών "Υατέρησης".	ΣΕΛ.46
Γ4.1 Προβλήματα επιπέδου ζωής και εργασίας.	ΣΕΛ.46
Γ4.2 Προβλήματα της τοπική κοινωνίας.	ΣΕΛ.48
Γ4.3 Προβλήματα του αστικού περιβάλλοντος.	ΣΕΛ.50
Κεφ. Γ5 Τοπική κινητοποίηση.	ΣΕΛ.53
Γ5.1 Τοπικοί φορείς με δράση στην προτεινόμενη περιοχή παρέμβασης.	ΣΕΛ.53

Γ5.1.1 Δήμος Καρδίτσας.	ΣΕΛ.55
Γ5.1.2 Δημοτική αναπτυξιακή μελετητική επιχείρηση Καρδίτσας.	ΣΕΛ.57
Γ5.1.3 Δημοτική επιχείρηση τουρισμού και αναψυχής Καρδίτσας.	ΣΕΛ.58
Γ5.1.4 Δημοτικό λαογραφικό μουσείο Καρδίτσας.	ΣΕΛ.62
Γ5.1.5 Επιμελητήρια Καρδίτσας.	ΣΕΛ.63
Γ5.1.6 Ιερός Μητροπολιτικός Ναός Αγίου Κωνσταντίνου Καρδίτσας.	ΣΕΛ.66
Γ5.1.7 Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων Καρδίτσας (Κ.Α.Π.Η).	ΣΕΛ.68
Γ5.1.8 Κέντρο γυναικών Καρδίτσας.	ΣΕΛ.69
Γ5.1.9 Κέντρο Ορίζοντες για Α.Μ.Ε.Α (Ατομα με ειδικές ανάγκες).	ΣΕΛ.72
Γ5.1.10 Πρόταση κοινωνικής παρέμβασης.	ΣΕΛ.74
ΜΕΡΟΣ Δ΄	
ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ.	ΣΕΛ.75
Κεφ. Δ1. Γενικοί και ειδικοί στόχοι του σχεδίου.	ΣΕΛ.76
Δ1.1 Εισαγωγή.	ΣΕΛ.76
Δ1.2 Μεθοδολογική Προσέγγιση.	ΣΕΛ.79
Δ1.3 Γενικοί στρατηγικοί στόχοι.	ΣΕΛ.85
Δ.4 Ειδικοί στόχοι.	ΣΕΛ.87
Κεφ. Δ2. Διάρθρωση του σχεδίου σε πράξεις - στόχοι και συνάψεις.	ΣΕΛ.91
Παρατηρήσεις .	ΣΕΛ.95
Συμπεράσματα.	ΣΕΛ.96
Βιβλιογραφία.	ΣΕΛ.97

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Το παρόν Επιχειρησιακό Σχέδιο αποτελεί μια μοναδική σε εύρος και μέγεθος παρέμβαση στον τομέα της αστικής ανάπτυξης ολοκληρωμένου χαρακτήρα. Ταυτόχρονα αποτελεί μια παρέμβαση που εμπλέκεται και κινητοποιεί ένα μεγάλο αριθμό τοπικών φορέων που έχουν την ευθύνη υλοποίησης των σχετικών πράξεων.

Το Επιχειρησιακό Σχέδιο εκπονήθηκε με γνώμονα τις πραγματικές ανάγκες αστικής ανάπτυξης που αντιμετωπίζει ο Δήμος Καρδίτσας και, πιο συγκεκριμένα η επιλεχθείσα περιοχή παρέμβασης του Αγίου Κωνσταντίνου.

Ο σκοπός του επιχειρησιακού σχεδίου είναι η ανάπτυξη, οργάνωση και η αναβάθμιση της περιοχής του Αγίου Κωνσταντίνου. Η περιοχή εμφανίζει έντονα σημάδια αστικής υποβάθμισης τόσο σε κοινωνικό-οικονομικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο αστικού περιβάλλοντος.

Οι τοπικοί και κοινωνικοί φορείς που συνθέτουν το σχήμα αναπτυξιακής συνεργασίας όσο και οι συγκεκριμένες παρεμβάσεις, αποτελούν μια ολοκληρωμένη προσέγγιση της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης.

ΜΕΡΟΣ Α '

Α.1. Η ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Ένα Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης πραγματοποιείται μέσω ενός ή περισσοτέρων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων. Στο πλαίσιο αυτό, τα Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΕΠ) χωρίζονται σε δύο κατηγορίες: στα Τομεακά και Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα.

1. **Ένα Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (Τ.Ε.Π.)**
αναφέρεται σ' έναν τομέα κοινωνικοοικονομικής δραστηριότητας ή με άλλα λόγια σ' έναν τομέα πολιτικής προς ενίσχυση (υγεία, παιδεία, πολιτισμός, Γεωργία κ.λ.π.), έχει θεματικό, οριζόντιο χωρικά χαρακτήρα, εφαρμόζεται σε πολλές περιφέρειες (ή και σε όλη την επικράτεια ανάλογα με την επιλεξιμότητα) του κράτους-μέλους και η αρμοδιότητα διαχείρισης του ανήκει στο κεντρικό επίπεδο, κατά κανόνα σε κάποιο υπουργείο. Έχει δηλαδή πρωταρχικά θεματική διάσταση και κατ' επέκταση χωρική – περιφερειακή.
2. **Ένα Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (Π.Ε.Π.)**
αναφέρεται στη διαμόρφωση και εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης αναπτυξιακής παρέμβασης (μέσω πολλαπλών και συνεκτικών, διατομεακού χαρακτήρα, χωρικών δράσεων) σε μια και μόνο περιφέρεια, που εμπίπτει βέβαια στις περιοχές επιλεξιμότητας στις οποίες καλείται να παρέμβει προς ενίσχυση το ΚΠΣ και η αρμοδιότητα διαχείρισης του ανήκει βασικά στους αντίστοιχους φορείς σε περιφερειακό επίπεδο. Έχει πρωταρχικά περιφερειακή διάσταση, ενώ λειτουργεί συμπληρωματικά με τις οριζόντιες δράσεις που υλοποιούνται μέσω των ΤΕΠ στην περιφέρεια.

Ένα ΕΠ (είτε είναι τομεακό, είτε είναι περιφερειακό) διαρθρώνεται στις εξής βασικές ενότητες:

1. Εισαγωγή – Συνοπτική περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης
2. Άξονες προτεραιότητας
3. Συνοπτική περιγραφή των μέτρων του Προγράμματος
4. Χρηματοδοτικό σχέδιο
5. Διατάξεις εφαρμογής
6. Ενσωμάτωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης του Προγράμματος

Αυτές οι βασικές ενότητες περιλαμβάνουν συνοπτικά τα εξής:

1. Εισαγωγή – Συνοπτική περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης

Στην πρώτη ενότητα του ΕΠ παρέχεται μίαςύντομη εισαγωγή, με βάση την περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης, που έχει αναλυθεί στο σχέδιο ανάπτυξης για το ΚΠΣ και αφορά το συγκεκριμένο θέμα ή την περιφέρεια που αποτελεί αντικείμενο του ΕΠ.

2. Άξονες προτεραιότητας

Στην ενότητα αυτή περιγράφονται και αναλύονται οι άξονες προτεραιότητας του προγράμματος (δηλαδή τα υποπρογράμματα του ΕΠ, που περιλαμβάνουν ομάδες μέτρων), η συνέπεια τους προς το αντίστοιχο ΚΠΣ, οι ειδικοί στόχοι κατά άξονα, η εκτίμηση των αναμενόμενων επιπτώσεων και η χρηματοδοτική συμμετοχή του κάθε άξονα στο ΕΠ.

3. Συνοπτική περιγραφή των μέτρων

Όπως έχει αναφερθεί, κάθε άξονας αναλύεται σε μέτρα. Στην ενότητα αυτή γίνεται συνοπτική περιγραφή των μέτρων ανά άξονα προτεραιότητας του ΕΠ.

4. Χρηματοδοτικό Σχέδιο

Το χρηματοδοτικό σχέδιο του ΕΠ αναλύεται κατά πηγή χρηματοδότησης, κατά ταμείο και κατά άξονα προτεραιότητας και παίρνει τη μορφή χρηματοδοτικού πίνακα.

5. Διατάξεις εφαρμογής

Οι διατάξεις εφαρμογής περιλαμβάνουν συνοπτικά την παράθεση και ανάλυση στο ΕΠ των ακόλουθων βασικών στοιχείων:

- την υπόδειξη και εφαρμογή της αρμόδιας για την διαχείριση του ΕΠ διαχειριστικής αρχής.
- Την υπόδειξη της αρχής πληρωμής
- Την περιγραφή του τρόπου και των σχετικών διαδικασιών διαχείρισης του ΕΠ
- Την περιγραφή του τρόπου και των σχετικών διαδικασιών διαχείρισης του ΕΠ
- Την περιγραφή των συστημάτων παρακολούθησης και αξιολόγησης
- Τον καθορισμό των διαδικασιών κινητοποίησης και κυκλοφορίας των χρηματοδοτικών ροών, ώστε να εξασφαλίζεται η διαφάνεια τους.

6. Ενσωμάτωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης του ΕΠ.

Η εκ των προτέρων αξιολόγηση των ΕΠ, είναι ευθύνη του κράτους-μέλους, το οποίο αναθέτει σε ειδικούς εμπειρογνώμονες – αξιολογητές – την εκπόνηση της εκ των προτέρων αξιολόγησης των ΕΠ.¹

¹ Πηγή: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ (ΑΘ. Δ. ΠΑΠΑΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ, ΜΑΝ. Σ. ΧΡΙΣΤΟΦΑΚΗΣ)

Α.2. ΕΓΚΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΠΕΠ Θεσσαλίας, είναι σε θέση να προβεί σε πρόταση τελικής επιλογής Σχεδίων προς έγκριση και χρηματοδότηση, αναλόγως των διαθέσιμων πόρων.

Είναι δυνατόν να ζητηθούν από τον Φορέα Υλοποίησης του Σχεδίου, διευκρινίσεις, συμπληρώσεις και βελτιώσεις των περιεχομένων του Σχεδίου. Οι τελικές αυτές κατευθύνσεις της Υπηρεσίας Διαχείρισης, θα πρέπει υποχρεωτικά να ληφθούν υπόψη στην τελική μορφοποίηση των Πράξεων του Σχεδίου και να αποτυπωθούν στα τελικά Τεχνικά Δελτία των έργων και υποέργων.

Η οριστική απόφαση για την επιλογή - έγκριση χρηματοδότησης των Επιχειρησιακών Σχεδίων, λαμβάνεται από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος, κατόπιν εισήγησης της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης.

Η οριστική αυτή απόφαση και οι οποίες συνοδευτικές παρατηρήσεις και κατευθύνσεις, αποστέλλονται στον επικεφαλής του Φορέα Υλοποίησης με αποδεικτικό παραλαβής.

A.3. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ

Την ευθύνη για την προετοιμασία πρότασης και την κατάρτιση και υποβολή Επιχειρησιακών Σχεδίων, έχουν οι Δήμοι των 6 πόλεων

Από την στιγμή της δημοσίευσης της πρόκλησης, οι αρχές κάθε επιλεγμένων Δήμων, (εφόσον ενδιαφέρονται με τους όρους) ,κινήθηκαν για την προετοιμασία σχετικής πρότασης χρηματοδότησης, δηλαδή σύνταξης και υποβολής Επιχειρησιακού Σχεδίου για την περιοχή της αρμοδιότητάς της.

Οι τοπικοί Δήμοι έχουν ευθύνη:

- Της επιλογής της περιοχής παρέμβασης
- Της προετοιμασίας - σύνταξης - υποβολής του Επιχειρησιακού Σχεδίου
- Των συνεργασιών σε τοπικό ή υπερτοπικό επίπεδο, τόσο για τη συγκρότηση του Σχεδίου και των δράσεων που το απαρτίζουν, όσο και για τη σύναψη συμφωνιών και τη δημιουργία εταιρικών σχημάτων με σκοπό τη σύσταση του Φορέα Υλοποίησης του Σχεδίου.

Κάθε Δήμος έχει το δικαίωμα προετοιμασίας και υποβολής μίας πρότασης - Επιχειρησιακού Σχεδίου, για την περιοχή αρμοδιότητάς του.

Σε σχέση με την επιλογή της περιοχής παρέμβασης , ο Δήμος έρχεται σε συνεργασία με άλλα όργανα, δημοτικά ή διαδημοτικά, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ωστόσο, η περιοχή η οποία τελικά θα πρέπει:

- ❖ Αφενός να συγκεντρώνει χαρακτηριστικά «κρίσης» ή «υστέρησης» σε σχέση με την υπόλοιπη αστική περιοχή του δήμου
- ❖ Αφετέρου δε να μπορούν να οργανωθούν και να υλοποιηθούν, για την ίδια την περιοχή, δράσεις θεραπείας των προβλημάτων που την χαρακτηρίζουν.

Σκόπιμο είναι, τα Επιχειρησιακά Σχέδια που θα προταθούν να αφορούν τις πιο «κρίσιμες», από άποψη κοινωνικού – αστικού περιβάλλοντος, περιοχές του κάθε δήμου.

Σε σχέση με την προετοιμασία και κατάρτιση του Σχεδίου, ο Δήμος πραγματοποιεί δράσεις δημοσιότητας, με σκοπό:

- ➔ Την ενημέρωση των κατοίκων της περιοχής και την εξασφάλιση της μεγαλύτερης δυνατής συναίνεσης από πλευράς τους, και
- ➔ Την, κατά το δυνατόν, ενεργοποίηση των τοπικών συλλόγων, φορέων και κατοίκων, και τη συμμετοχή τους στον σχεδιασμό και την υλοποίηση του Σχεδίου.

Η ενημέρωση – δημοσιότητα συνεχίζεται σε όλες τις φάσεις του τοπικού προγράμματος, μετά την έγκριση του και κατά την υλοποίησής του.

Έμφαση κατά την ενημέρωση – δημοσιότητα πρέπει να δίνεται στις δράσεις ενίσχυσης της επαγγελματικής – επιχειρηματικής ανάπτυξης, καθώς και στις δράσεις ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού.

Τέλος, ο δήμος έχει την ευθύνη υποβολής της πρότασης Επιχειρησιακού Σχεδίου προς την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΠΕΠ, ως επικεφαλής του σχήματος «αναπτυξιακής συνεργασίας».

4.4. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ

Τα περιεχόμενα των Επιχειρησιακών Σχεδίων έχουν προσαρμοστεί ως εξής:

1. Σύντομη παρουσίαση της συνολικής αστικής περιοχής του δήμου, εστιασμένα στα στοιχεία που ενδιαφέρουν το Σχέδιο (πολεοδομικά δεδομένα και δείκτες οικονομικής δραστηριότητας, κοινωνικής συνοχής και ποιότητας ζωής).
2. Προτεινόμενη περιοχή παρέμβασης, την κατάσταση που την χαρακτηρίζει ως «κρίσιμη» σε σύγκριση με την υπόλοιπη πόλη.
3. Ακριβής οριοθέτηση και πληθυσμιακό μέγεθος της προτεινόμενης περιοχής
4. Περιγραφή των ειδικών χαρακτηριστικών «υστέρησης» της προτεινόμενης περιοχής και της σκοπιμότητας ανάληψης δράσης, κατά τομέα:
 - Προβλήματα επιπέδου ζωής και εργασίας (οικονομική ευημερία, επίπεδα απασχόλησης, ανεργία, επαγγελματίες και επιχειρηματίες κ.λ.π.)
 - Προβλήματα της τοπικής κοινωνίας (σύνθεση πληθυσμού, ευπαθείς ομάδες, κοινωνικής ομοιογένεια – συνοχή, κατάσταση κοινωνικών υποδομών κ.λ.π.).
 - Προβλήματα του αστικού περιβάλλοντος (αστική ρύπανση και περιβαλλοντικές υποδομές, χρήσεις γης, ποιότητα δομημένου περιβάλλοντος, κυκλοφοριακά και λειτουργικά προβλήματα, πολιτιστικά στοιχεία και μνημεία, ελεύθεροι χώροι και πράσινο, κ.λ.π).
5. Αναλυτική τεκμηρίωση των χαρακτηριστικών υστέρησης της περιοχής σε σχέση με το σύνολο του αστικού δήμου.

6. Τοπική κινητοποίηση. Παρουσιάζονται οι τοπικοί σύλλογοι, φορείς, ομάδες κατοίκων κ.λ.π. που έχουν δράση στην προτεινόμενη περιοχή παρέμβασης, καθώς και οι δυνατότητες ενεργοποίησής τους στο Επιχειρησιακό Σχέδιο.

7. Γενικοί και ειδικοί στόχοι του Σχεδίου. Περιγράφονται οι συνολικοί σκοποί και στόχοι, καθώς και οι ειδικοί στόχοι του Σχεδίου, ανά τομέα παρέμβασης, ήτοι:

- ✓ Τοπική οικονομία
- ✓ Τοπική κοινωνία
- ✓ Πολεοδομημένο και φυσικό, αστικό περιβάλλον

8. Διάρθρωση του Σχεδίου σε Πράξεις. Στόχοι και συνάψεις

Έμφαση δίνεται:

- ✓ Στον προσδιορισμό των ειδικών στόχων σε σχέση με τα προβλήματα της περιοχής
- ✓ Στον προσδιορισμό των Πράξεων ώστε να συμβάλλουν στους ειδικούς στόχους που τίθενται,
- ✓ Στην επισήμανση των συνεργιών μεταξύ των Πράξεων.

9. Αναλυτικός προσδιορισμός Πράξεων του Σχεδίου

Ορίζονται οι Πράξεις του προτεινόμενου Επιχειρησιακού Σχεδίου και προσδιορίζονται τα στοιχεία της υλοποίησής τους. Τα Τεχνικά Δελτία των Πράξεων, συνοδεύουν την υποβολή της όλης πρότασης.

Επισυνάπτεται κάθε σχετική πληροφορία ή έγγραφο που επιβεβαιώνει τα στοιχεία της υλοποίησης των επισυναπτόμενων Τεχνικών Δελτίων.

Τα στοιχεία της υλοποίησης των Πράξεων πρέπει να συμφωνούν με αυτά που δηλώνονται στα επισυναπτόμενα στην πρόταση Τεχνικά Δελτία, και απαραίτητως να προσδιορίζονται ως προς:

- ✓ Την προεκτίμηση του κόστους της Πράξης, την κατανομή του σε δημόσια και ιδιωτική δαπάνη και την πηγή χρηματοδότησης (ΕΤΠΑ ή ΕΚΤ)
- ✓ Τον φορέα υλοποίησης (Τεχνικό Δικαιούχο)της Πράξης
- ✓ Την ωριμότητα έναρξης υλοποίησης της Πράξης
- ✓ Το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της Πράξης
- ✓ Το φυσικό αντικείμενο της Πράξης .
- ✓

10.Υλοποίηση και διοίκηση του Σχεδίου

Παρουσίαση του Φορέα Υλοποίησης του Επιχειρησιακού Σχεδίου:

- ✓ Δομή, λειτουργίες, εταιρικό σχήμα και λοιπές οργανωτικές προβλέψεις για την εύρυθμη και αποτελεσματική παρακολούθηση της υλοποίησης του Σχεδίου.

Έμφαση δίνεται στη συμμετοχή των τοπικών φορέων τόσο στο ίδιο το Σχέδιο (ως Τελικοί Δικαιούχοι Πράξεων), όσο και στον Φορέα Υλοποίησης του Σχεδίου.

Α.5. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΑΞΙΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ

ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Οι «Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις αστικής ανάπτυξης χρηματοδοτούνται από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Θεσσαλίας, στα πλαίσια του Γ' κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (Κ.Π.Σ.).

Το ΠΕΠ Θεσσαλίας της περιόδου 2000-2006, συνολικού προϋπολογισμού **928,83 εκατομμυρίων Ευρώ** και δημόσιας δαπάνης **751,17 εκατομμυρίων Ευρώ**, διαρθρώνεται και υπακούει στους εξής γενικούς στόχους :

Στόχος 1: Ενίσχυση παραγωγικού περιβάλλοντος

Στόχος 2: Ολοκληρωμένη ανάπτυξη της υπαίθρου

Στόχος 3: Ποιότητα ζωής

Στόχος 4: Αξιοποίηση της κεντροβαρούς θέσης της Περιφέρειας

Στόχος 5: Ανάπτυξη ανθρωπίνων πόρων

Οι παραπάνω Στόχοι εξειδικεύονται σε συγκεκριμένα Μέτρα στα οποία εντάσσονται ανάλογα έργα και δράσεις, έτσι ώστε το σύνολο να αποτελεί ένα αναπτυξιακό πρόγραμμα προς υλοποίηση.

Από τους παραπάνω Στόχους, αυτός της Ποιότητας Ζωής αποσκοπεί στη βελτίωση των συνθηκών ζωής των κατοίκων της περιφέρειας.

Ο γενικός αυτός στόχος απευθύνεται τόσο στα αστικά κέντρα της περιφέρειας, όσο και στο ευρύτερο οικιστικό δίκτυο. Ειδικότερα στηρίζεται ο αναπτυξιακός ρόλος των μεγαλύτερων αστικών κέντρων, ώστε αυτά να ανταποκριθούν στον ρόλο τους και να προσελκύσουν νέες δραστηριότητες και ευκαιρίες απασχόλησης.

Για την υλοποίηση, διατίθενται χρηματοδοτικοί πόροι ύψους 151,10 εκατομμυρίων Ευρώ δημόσιας δαπάνης, δηλαδή ποσοστό 20,1% του συνόλου της δημόσιας δαπάνης του ΠΕΠ Θεσσαλίας 2000-2006.

Α.6. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Το παρόν επιχειρησιακό σχέδιο εκπονήθηκε με γνώμονα τις πραγματικές ανάγκες αστικής ανάπτυξης που αντιμετωπίζει ο Δήμος Καρδίτσας και, πιο συγκεκριμένα, η επιλεχθείσα περιοχή παρέμβασης αυτού, η περιοχή του Αγίου Κωνσταντίνου. Ως αποτέλεσμα του προγράμματος που αποτυπώθηκε στο σχεδιασμό του Δήμου Καρδίτσας, το παρόν επιχειρησιακό σχέδιο προτείνει παρεμβάσεις σε όλους τους τομείς αστικής ανάπτυξης: **κοινωνία – οικονομία – περιβάλλον**, υιοθετώντας κατ' αυτό τον τρόπο τις αρχές και στρατηγικές της αειφόρου ανάπτυξης. Οι παρεμβάσεις αυτές είναι συμπληρωματικές και αλληλεξαρτώμενες, με αποτέλεσμα η επιτυχής υλοποίηση της μιας να είναι προαπαιτούμενο για την υλοποίηση κάποιας άλλης.

ΜΕΡΟΣ Β'

Β.1. ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Β1.1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού. Υπέρ των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης συντρέχει τεκμήριο αρμοδιότητας για τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων. Νόμος καθορίζει το εύρος και τις κατηγορίες των τοπικών υποθέσεων, καθώς και την κατανομή τους στους επί μέρους βαθμούς. Με νόμο μπορεί να ανατίθεται στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης η άσκηση αρμοδιοτήτων που συνιστούν αποστολή του Κράτους².

Ενδεικτικά οι αρμοδιότητες των ΟΤΑ α' βαθμού περιλαμβάνουν:

1. Υποδομές όπως:
 - Κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία συστημάτων ύδρευσης, άρδευσης, αποχέτευσης, χώρων πρασίνου και υπαίθριων κοινόχρηστων χώρων.
 - Η κατασκευή, επισκευή και συντήρηση σχολικών κτιρίων.
 - Η ίδρυση και λειτουργία δημοτικών ή κοινοτικών εργαστηρίων.

2. Παροχή κοινωνικών υπηρεσιών προς τους πολίτες όπως:
 - Η καθαριότητα και η διαχείριση των απορριμμάτων.
 - Η ίδρυση και η λειτουργία παιδικών, βρεφικών, βρεφονηπιακών σταθμών και νηπιαγωγείων.
 - Η ίδρυση, κατασκευή και λειτουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων.
 - Η εξασφάλιση στέγης και η δημιουργία θέρετρων.
 - Η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.
 - Η ρύθμιση της κυκλοφορίας, ο καθαρισμός των πεζοδρομίων

² Άρθρο 102 παρ. 1 Δ.Κ.Κ

3. Διοικητική υποστήριξη για την παροχή των λοιπών αρμοδιοτήτων όπως:

- Η χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας κυλικείων
- Μηχανογραφική υποστήριξη
- Η χορήγηση αδειών καταστατικών υγειονομικού ενδιαφέροντος

4. 4.Οικονομική ανάπτυξη όπως:

- Η λειτουργία των εμποροπανηγύρεων.
- Η διαχείριση της δημοτικής ή κοινοτικής περιουσίας.
- Η μελέτη, εκτέλεση και εκμετάλλευση βιοτεχνικών κέντρων.
- Η εκπόνηση και εφαρμογή προγραμμάτων ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού της περιοχής τους.

B.2. ΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ Ο.Τ.Α

Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, πρώτου βαθμού σύμφωνα με το νόμο ιδρύουν επιχειρήσεις ή συμμετέχουν σε επιχειρήσεις με φυσικά ή νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου με σκοπό την εκτέλεση έργων και την εκμετάλλευση των έργων αυτών, την παροχή υπηρεσιών προς τους κατοίκους της περιοχής τους, αλλά και για την ανάπτυξη οποιασδήποτε δραστηριότητας με στόχο την πραγματοποίηση εσόδων. Παράλληλα, ειδικοί νόμοι προβλέπουν της ίδρυση από τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, ή τη συμμετοχή αυτών σε επιχειρήσεις ειδικών σκοπών για τη διοίκηση και οργάνωση συγκεκριμένης δραστηριότητας.

Με την εφαρμογή του θεσμού της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης παρατηρείται η συνεργασία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης με στόχο την αξιοποίηση των τοπικών πόρων και την παροχή υπηρεσιών με το θεσμό των επιχειρήσεων αναδεικνύουν το θεσμό σε φορέα υλοποίησης μιας ευρύτερης περιφερειακής πολιτικής.

Οι επιχειρήσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης αξιοποιούν τους πλουτοπαραγωγικούς και λοιπούς τοπικούς πόρους και δραστηριοποιούνται στην ικανοποίηση τοπικών αναγκών. Ο τρόπος δε της αξιοποίησης και παροχής των υπηρεσιών γίνεται με τους κανόνες της αγοράς. Οι κανόνες αυτοί πρέπει να γίνουν αποδεκτοί, στο βαθμό που με τον τρόπο αυτό υλοποιούνται αποτελεσματικά οι σκοποί των αυτοδιοικητικών επιχειρήσεων.

Οι επιχειρήσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης που στοχεύουν κυρίως σε σκοπούς κοινωνικούς και αναπτυξιακής υποδομής και οι οποίες, καλύπτουν ένα μεγάλο μέρος της επιχειρηματικής δράσης, είναι νοητό να αντιμετωπίζουν μια εντονότερη εποπτεία των δραστηριοτήτων κυρίως από την τοπική αυτοδιοίκηση στην οποία εντάσσονται και σε ειδικές περιπτώσεις από τις εποπτεύουσες δημόσιες αρχές. Είναι αναγκαίο να διατηρούν ειδικότερα προνόμια ως προς τη χρηματοδότησή τους, τη φορολογική τους αντιμετώπιση, τις σχέσεις τους γενικότερα με την τοπική αυτοδιοίκηση και το δημόσιο τομέα, ώστε να διασφαλίζεται ο κοινωνικός χαρακτήρας της λειτουργίας τους.³

Με τη δημιουργία επιχειρήσεων προωθείται ο αναπτυξιακός ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης. Η ανάπτυξη δεν αναφέρεται μόνο στην αξιοποίηση των οικονομικών πόρων αλλά και κάθε άλλης μορφής κοινωνικούς πόρους και δράσεις (κοινωνίες οικολογικές, πολιτισμικές, επικοινωνιακές, παιδευτικές και επαγγελματικές κατάρτισης κ.ο.κ.) ώστε να επέλθει ισόρροπη τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη.

³ ΠΗΓΗ: ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΤΕΥΧΟΣ 2/1998

Β.3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Α' ΒΑΘΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.

Ο Νόμος 1622/1986⁴ ορίζει ότι κάθε αρμοδιότητα που μεταβιβάζεται στους Οργανισμούς Αυτοδιοίκησης πρέπει να συνοδεύεται από τους αναγκαίους πόρους.

Οι μορφές χρηματοδότησης των ΟΤΑ από εθνικές πηγές και από τα ταμεία της Ε.Ε διαφέρουν. Οι αναπτυξιακοί νόμοι καθορίζουν ειδικότερα τις προϋποθέσεις χρηματοδότησης Οργανισμών Αυτοδιοίκησης, για δημιουργία επιχειρήσεων μικτών ή αμιγών ή δημοτικών συνεταιριστικών, για απασχόληση ανέργων στην περιοχή τους, για την εφαρμογή προγραμμάτων με την υπογραφή προγραμματικών συμβάσεων κ.λ.π.

Τα έσοδα των ΟΤΑ, διακρίνονται :

A. Τακτικά έσοδα που προέρχονται:

1. από εισοδήματα κινητής και ακίνητης περιουσίας
2. από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα
3. από φόρους, τέλη, δικαιώματα και εισφορές και
4. από τακτική κρατική ενίσχυση από τον κρατικό προϋπολογισμό

B. Έκτακτα έσοδα που προέρχονται:

1. από έκτακτη κρατική ενίσχυση που γίνεται από τον κρατικό προϋπολογισμό
2. από δάνεια, δωρεές, κληροδοτήματα και κληρονομίες
3. από εκποίηση περιουσιακών στοιχείων
4. από επιχορηγήσεις του προϋπολογισμού Δ.Ε. και από ποσά του ΟΑΕΔ για την απασχόληση ανέργων.
5. από την εκμετάλλευση επιχειρήσεων ή από συμμετοχές σε μικτές επιχειρήσεις και
6. από κάθε άλλη πηγή και από ενισχύσεις των ταμείων της ΕΟΚ
7. από κίνητρα συνένωσης με βάση το Ν. 1622/1986.

⁴ Δημοκρατικός προγραμματισμός.

Εκείνο που έχει σημασία για τη χρηματοδότηση των οργανισμών Αυτοδιοίκησης, είναι ο καθορισμός των δαπανών τους για τα όσα προσφέρουν στο χώρο της ευθύνης τους. Πράγμα που μπορεί να γίνει με έναν ακριβή προϋπολογισμό έργων και υπηρεσιών και φυσικά με την προϋπόθεση ενός Οργανισμού που συναρτείται με συγκεκριμένες αρμοδιότητες, με καθορισμένο μέγεθος χώρου και αριθμού κατοίκων, που θα πλαισιώνονται από ένα πρόγραμμα με ιεραρχημένους στόχους χρονικά και στα πλαίσια του εθνικού προγράμματος για ισόρροπη ανάπτυξη τοπική, εσωπεριφερειακή, περιφερειακή και εθνική. Γι' αυτό χρειάζεται να διευκρινίζεται και το αναπτυξιακό επίπεδο του κάθε ΟΤΑ που ζητάει τη χρηματοδότηση, ώστε αυτή να συμβάλλει στην ισόρροπη ανάπτυξη και όχι στην ανισόρροπη, που δημιουργεί πολίτες διαφόρων κατηγοριών, πράγμα που είναι αντίθετο με την ισότητα των δικαιωμάτων που πρέπει να απολαμβάνουν σύμφωνα με το Σύνταγμα οι πολίτες.

B.4. ΤΟ ΤΡΙΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΣΤΗΡΙΞΗΣ

2000-2006

Το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης 2000 – 2006, έχει πλέον επταετή διάρκεια, και η αναπτυξιακή του στρατηγική αποτυπώνεται σε επτά άξονες προτεραιότητας, που είναι οι εξής:

1. Ανθρώπινοι Πόροι.
2. Μεταφορές.
3. Ανταγωνιστικότητα.
4. Ανάπτυξη της Υπαίθρου και Αλιεία.
5. Ποιότητα ζωής.
6. Κοινωνία της Πληροφορίας.
7. Περιφερειακή Ανάπτυξη.

Ο τελευταίος άξονας αφορά το περιφερειακό σκέλος του Γ' ΚΠΣ. Αναφέρεται δηλαδή στις παρεμβάσεις που σχεδιάζονται και υλοποιούνται σε περιφερειακό επίπεδο άμεσα, από τις 13 περιφέρειες της χώρας, μέσω των 13 Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΠΕΠ).

Η αναπτυξιακή στρατηγική του ΚΠΣ υλοποιείται μέσω 24 συνολικά Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, αφού στα 13 Περιφερειακά προστίθενται και 11 Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, που αφορούν εθνικές – τομεακές πολιτικές (αρμοδιότητες των Υπουργείων). Τα προγράμματα αυτά συμβάλλουν εξίσου στην περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΚΠΣ, το συνολικό ποσό της δημοσίας δαπάνης που θα κινητοποιηθεί για την πραγματοποίηση των παρεμβάσεων στην Ελλάδα την περίοδο 2000 – 2006 (μέσω του ΚΠΣ και του Ταμείου Συνοχής), ανέρχεται περίπου στα 39.200 εκατ. Ευρώ σε τρέχουσες τιμές. Στο ποσό αυτό θα πρέπει φυσικά να προστεθεί και η ιδιωτική χρηματοδότηση, που εκτιμάται στα 11.500 εκατ. Ευρώ περίπου. Έτσι, ένα συνολικό ποσό που ξεπερνάει τα 50.000 εκατ. Ευρώ, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι χρηματοδοτήσεις των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών, κινητοποιείται για την επίτευξη της αναπτυξιακής στρατηγικής του ΚΠΣ 2000 -2006 στην Ελλάδα

Στο παρόν ΚΠΣ οι πόροι κατευθύνονται άμεσα στην ενίσχυση της περιφερειακής ανάπτυξης που καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα παρεμβάσεων. Τα ΠΕΠ περιλαμβάνουν ολοκληρωμένες προτεραιότητες για την περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, οι οποίες είναι εξειδικευμένες για κάθε περιφέρεια. Τα κοινά σημεία των ΠΕΠ, όσον αφορά τον προσανατολισμό των παρεμβάσεων που προωθούν, είναι τα ακόλουθα:

- Προωθούνται δράσεις, που ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα και εξωστρέφεια των περιφερειακών οικονομιών, εντοπίζουν και αξιοποιούν τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα των περιοχών, εξειδικεύουν και ενδυναμώνουν τον αναπτυξιακό ρόλο των αστικών κέντρων και αναπτύσσουν την ύπαιθρο μέσω ολοκληρωμένων παρεμβάσεων.
- Διαμορφώνονται και υλοποιούνται περιφερειακές στρατηγικές για την ανάπτυξη και διάδοση των καινοτομιών, την πρόσβαση στην έρευνα και τεχνολογία και την αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού.
- Προωθούνται παρεμβάσεις για τη μείωση της απομόνωσης, τη διατήρηση του πληθυσμού και τον παραγωγικό εμπλουτισμό των ορεινών, νησιωτικών και παραμεθόριων περιοχών.
- Ενισχύονται δράσεις για την προστασία και αξιοποίηση των πολιτιστικών και περιβαλλοντικών πόρων κάθε περιφέρειας.

Σημαντική καινοτομία στις διαδικασίες περιφερειακού σχεδιασμού και υλοποίησης δράσεων είναι η εισαγωγή τριών ειδικών τύπων δράσεων μέσα στις προτεραιότητες του κάθε ΠΕΠ. Οι τρεις τύποι δράσεων είναι οι εξής:

1. Η Ανάπτυξη της Καινοτομίας.
2. Η Αστική Ανάπτυξη.
3. Η Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη της Υπαιθρου.

Οι δράσεις αυτές σχεδιάζονται και υλοποιούνται μέσω τοπικών και περιφερειακών εταιρικών σχέσεων, στην λογική της <<εκ των κάτω>> προσέγγισης της ανάπτυξης⁵.

⁵ Πηγή: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ (ΑΘ. Δ. ΠΑΠΑΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ, ΜΑΝ. Σ. ΧΡΙΣΤΟΦΑΚΗΣ)

B.5. ΚΥΡΙΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Τα αστικά κέντρα της περιφέρειας Θεσσαλίας αποτελούν τα διοικητικά, εμπορικά και μεταποιητικά κέντρα μίας κατά βάση αγροτικής ενδοχώρας. Η ανάπτυξη τους ακολούθησε τη συστηματοποίηση και αναδιοργάνωση της αγροτικής παραγωγής και της μεταποίησης των προϊόντων της, στις δεκαετίες από το 1960 έως το 1980.

Σήμερα, οι πόλεις της Λάρισας και του Βόλου διαμορφώνουν ένα ισχυρό περιφερειακό δίπολο, συγκεντρώνοντας στο ανατολικό τμήμα της περιφέρειας το 70% του αστικού πληθυσμού, καθώς και τις κυριότερες δραστηριότητες του δευτερογενή και τριτογενή τομέα.

Οι πόλεις των Τρικάλων και της Καρδίτσας, έχουν σαφή εξάρτηση της οικονομίας τους από τον πρωτογενή τομέα και την μεταποίηση των αγροτικών προϊόντων. Με την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού, τα τελευταία χρόνια, αρχίζουν να αναπτύσσουν δυναμικά τριτογενείς δραστηριότητες.

Η έντονη συγκέντρωση πληθυσμού με προέλευση την ύπαιθρο, είχε σαν αποτέλεσμα την εξάπλωση του αστικού χώρου και τη διαμόρφωση της σημερινής μορφής των θεσσαλικών πόλεων.

Η απουσία ολοκληρωμένου σχεδιασμού κατά την περίοδο της αστικοποίησης συνέβαλε στην εμφάνιση προβλημάτων λειτουργίας των αστικών κέντρων, όπως οι υψηλές πληθυσμιακές πυκνότητες, τα ανεπαρκή οδικά δίκτυα, η έλλειψη ελεύθερων χώρων, η αυξημένη ανισότητα σε αστικές και κοινωνικές υποδομές εντός του αστικού χώρου.

Τα αστικά κέντρα της περιφέρειας Θεσσαλίας βρίσκονται σε ένα μεταβατικό στάδιο μετασχηματισμού της οικονομικής και κοινωνικής τους δομής. Ήδη παρατηρείται έντονη τριτογενοποίηση της οικονομίας τους, ενώ αποτελεί και εκφρασμένο στόχο πολιτικής η αναβάθμιση του ρόλου τους ώστε αυτά να αποτελούν μητροπολιτικούς πόλους ανάπτυξης τοπικής και περιφερειακής εμβέλειας.

Ως πιο σημαντικά χαρακτηριστικά της σημερινής κατάστασης "αστικής υποβάθμισης" των Θεσσαλικών πόλεων, στα πλαίσια της συγκεκριμένης χρηματοδότησης του ΠΕΠ, αναδεικνύονται τα εξής:

- Η ύπαρξη υποβαθμισμένου αστικού ιστού, σαν αποτέλεσμα εγκατάλειψης βιομηχανικών – βιοτεχνικών περιοχών .
- Η υπερσυγκέντρωση δραστηριοτήτων στα κέντρα των πόλεων, τα οποία δεν διέθεταν την οργάνωση – τις υποδομές και τη χωρητικότητα για την εξέλιξη τους σε σύγχρονα εμπορικά – διοικητικά κέντρα πόλεων.
- Σημαντικά προβλήματα κυκλοφορίας και θορύβου, ως συνέπεια των προηγούμενων, στις κεντρικές, και στις γύρω από αυτές, περιοχές των πόλεων.
- Έλλειψη ελευθέρων χώρων και χώρων πρασίνου και αναψυχής
- Ανεπάρκεια προσαρμοσμένων δομών στήριξης και κοινωνικής και επαγγελματικής ένταξης των ευαίσθητων ομάδων πληθυσμού.
- Ανεπάρκεια ειδικών περιβαλλοντικών υποδομών για τη διατήρηση και αειφορία των φυσικών οικοσυστημάτων, μέσα και γύρω από τα υφιστάμενα αστικά κέντρα.

B.6. ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ.

Οι Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις αστικής ανάπτυξης του ΠΕΠ Θεσσαλίας χρηματοδοτούνται από τα εξής δύο Μέτρα:

- ✓ Μέτρο 3.5., χρηματοδότησης Ε.Τ.Π.Α., συνολικού κόστους 16.060.000 Ευρώ.
- ✓ Μέτρο 3.6., χρηματοδότησης Ε.Κ.Τ., συνολικού κόστους 6.720.000 Ευρώ.

Οι χρηματοδοτικοί πόροι του Μέρου 3.5. (ΕΤΠΑ) προβλέπουν ιδιωτική συμμετοχή ύψους 3.210.000 Ευρώ (20% της συνολικής χρηματοδότησης του Μέρου). Η συνολική χρηματοδότηση για την υλοποίηση των δύο Μέρων φθάνει σε 22.770.000 Ευρώ.

Σύμφωνα με το Πρόγραμμα, οι γενικοί στόχοι των Μέρων είναι:

Μέτρο 3.5. Συμβολή στην περιβαλλοντική, παραγωγική και πολιτισμική συνοχή και στη βιώσιμη ανάπτυξη

Μέτρο 3.6. Συμβολή στην κοινωνική συνοχή και αναβάθμιση και στη δημιουργία απασχόλησης

Το Μέτρο 3.5. περιλαμβάνει:

- ✓ Έλεγχος του αστικού χώρου πολεοδομική για την ορθολογική ανάπτυξη των υποδομών (χωρική διάσταση).
- ✓ Αύξηση τοπικής ικανότητας για δημιουργία θέσεων απασχόλησης (οικονομική διάσταση).
- ✓ Ήπια διαχείριση φαινομένων φτώχειας, πολιτισμού και κοινωνικού αποκλεισμού, ρατσισμού, εγκληματικότητας, και δημιουργία των αναγκαίων κοινωνικών υποδομών υγείας, πρόνοιας, εκπαίδευσης, παιδικής προστασίας (κοινωνική διάσταση).
- ✓ Εκμετάλλευση των φυσικών πόρων (αέρας, νερό, έδαφος, ζωτικός χώρος), επίλυση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων (αέρια μόλυνση, ηχορύπανση, οπτική ρύπανση) και αποκατάσταση υποβαθμισμένων περιοχών (περιβαλλοντική διάσταση).
- ✓ Δημιουργία πολιτιστικής ταυτότητας του αστικού χώρου (πολιτιστική διάσταση).

Το Μέτρο 3.6. περιλαμβάνει:

- ✓ Προώθηση επαγγελματικής κατάρτισης, με σκοπό την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, και την αύξηση της τοπικής απασχόλησης.
- ✓ Βελτίωση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, με σκοπό την ένταξη στην αγορά εργασίας.
- ✓ Δημιουργία και στήριξη της κοινωνικό - οικονομικής περιθωριοποίησης ειδικών πληθυσμιακών ομάδων (διάγνωση, ευαισθητοποίηση, συμβουλευτική υποστήριξη, επαγγελματικός προσανατολισμός κ.λ.π.)

Το πλαίσιο δράσης εστιάζει στις παρακάτω κατευθύνσεις πολιτικής για την αστική ανάπτυξη:

- ✓ Ενδυνάμωση της οικονομικής ευημερίας και της απασχόλησης
- ✓ Προώθηση της ισότητας, και της κοινωνικής συνοχής και αναζωογόνησης
- ✓ Προστασία και βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος προς την κατεύθυνση της τοπικής και συνολικής ανάπτυξης
- ✓ Συμβολή στην καλή διακυβέρνηση των αστικών περιοχών και στην τοπική ισχυροποίηση.

Μία από τις κατευθύνσεις δράσεων που υποστηρίζουν τα Διαρθρωτικά Ταμεία⁶, στα πλαίσια της παραπάνω πολιτικής, είναι οι δράσεις για την αστική αναζωογόνηση συγκεκριμένων αστικών περιοχών.

Έτσι ο αστικός χώρος και ειδικότερα η «ολοκληρωμένη αστική ανάπτυξη» έχει ενταχθεί ως προτεραιότητα στα Προγράμματα του Γ' Κ.Π.Σ.

⁶ τα Διαρθρωτικά Ταμεία για την προγραμματική περίοδο 2000 – 2006 είναι:
1) Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, 2) Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο,
3) Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο, Τμήμα Προσανατολισμού και Εγγυήσεων – Τμήμα Προσανατολισμού, 4) Χρηματοδοτικό Μέσο Προσανατολισμού της αλιείας,
5) Ταμείο Συνοχής

Β.7. ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΑ ΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

Η παρέμβαση έχει ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα, αποσκοπώντας στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων σε τοπικό επίπεδο.

Οι στόχοι και οι απαιτήσεις για τις παρεμβάσεις στα αστικά κέντρα διαμορφώνονται:

- ✓ αφενός για τη σύνθεση των "ολοκληρωμένων παρεμβάσεων" και τη σύνταξη των Επιχειρησιακών Σχεδίων, και
- ✓ αφετέρου για την αξιολόγηση και ένταξη στο Πρόγραμμα των Επιχειρησιακών Σχεδίων και των Πράξεων που τα συνθέτουν.

Ο συνολικός στόχος είναι:

- ✓ Η συμβολή στη βελτίωση της ζωής στα κύρια αστικά κέντρα της περιφέρειας Θεσσαλίας, μέσα από ολοκληρωμένες παρεμβάσεις

Ο κεντρικός σκοπός επιτυγχάνεται σε συγκεκριμένες αστικές περιοχές που βρίσκονται σε "κατάπτωση" ή σε "κρίση", και μέσω της υλοποίησης πολύπλευρων παρεμβάσεων για την αναζωογόνηση αυτών των περιοχών.

Οι ολοκληρωμένες παρεμβάσεις αστικής ανάπτυξης οφείλουν να είναι σύμφωνες με τις παρακάτω απαιτήσεις:

- ✓ να έχουν ολοκληρωμένο χαρακτήρα,
- ✓ να αναφέρονται σε κατάλληλη, σε μέγεθος και σε χαρακτηριστικά, αστική περιοχή,
- ✓ να μπορούν να εξασφαλίσουν ικανή διακυβέρνηση .

Β.8. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ - ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ **ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ (ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ)**

Η περιοχή η οποία επιλέχτηκε ως υποψήφια για χρηματοδότηση από τους πόρους του ΠΕΠ, οφείλει να είναι σαφώς προσδιορισμένη πολεοδομικά και πληθυσμιακό, με πολύπλευρα και σύνθετα χαρακτηριστικά «υποβάθμισης» ή «κρίσης».

Ειδικότερα η επιλεξιμότητα της περιοχής παρέμβασης, αξιολογείται:

- ✓ Ως προς τον αστικό χαρακτήρα της:

Επιλέξιμες είναι οι περιοχές εντός του αστικού ιστού (εντός των ορίων των υφιστάμενων Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων), σε συνέχεια και συνάφεια με τον κυρίως αστικό ιστό της κάθε πόλης

- ✓ Ως προς την κλίμακα της :

Οι επιλέξιμες περιοχές οριοθετούνται με σαφήνεια χαρτογραφικής αποτύπωσης και προσδιορίζονται επακριβώς τόσο από την άποψη του πληθυσμιακού τους μεγέθους όσο και από την άποψη της έκτασης που καταλαμβάνουν.

- ✓ Ως τη συνεκτικότητα των χαρακτηριστικών της:

Η περιοχή είναι ομοιογενής, τα δε χαρακτηριστικά της υστέρησης της ως προς την υπόλοιπη πόλη, πρέπει κατά το δυνατόν να αφορούν το σύνολο της περιοχής.

- ✓ Ως προς την κρισιμότητα των χαρακτηριστικών της σε σύγκριση με την υπόλοιπη πόλη:

Κάθε συγκεκριμένη αστική περιοχή για την οποία προτάθηκε η ενίσχυση, πρέπει να παρουσιάζει συγκεκριμένα προβλήματα, ελλείψεις και ανεπάρκειες, τα οποία να είναι αντιμετωπίσιμα στα όρια της.

Η κατάσταση «κρiσιμότητας» πρέπει να μπορεί να αποδεικνύεται, και αντιστοίχως να τεκμαίρεται η ανάγκη των παρεμβάσεων του Σχεδίου για οικονομική, κοινωνική και γενικότερη αναζωογόνηση της περιοχής.

Ενδεικτικά επίσης, οι επιλέξιμες αστικές περιοχές παρέμβασης μπορούν να εντοπιστούν ανάμεσα στις έξης καταστάσεις αστικού περιβάλλοντος:

1. περιοχές όπου διαπιστώνεται εγκατάλειψη χρήσεων και φθορά του κτισμένου περιβάλλοντος.
2. περιοχές έντονων συγκρούσεων και απότομων αλλαγών στις χρήσεις γης.
3. περιοχές μη λειτουργικά ενταγμένες στην υπόλοιπη πόλη, είτε για πολεοδομικούς είτε για κοινωνικούς λόγους.
4. περιοχές κέντρων πόλεων με λειτουργικά προβλήματα λόγω μεγάλης συγκέντρωσης δραστηριοτήτων.

Σε κάθε περίπτωση, η περιοχή παρέμβασης αφορά και στοχεύει στον τοπικό πληθυσμό, την τοπική κοινωνία, τους κατοίκους της περιοχής.

ΜΕΡΟΣ Γ΄
ΑΝΑΛΥΣΗ – ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
ΤΗΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ
ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Γ.1.1. Γενικά & Δημογραφικά Στοιχεία

Ο Δήμος Καρδίτσας απαρτίζεται από τα ακόλουθα Δημοτικά Διαμερίσματα, σύμφωνα με το Ν. 2559/97 το πρόγραμμα «Ι. Καποδίστριας»: Δήμος Καρδίτσας (Έδρα), Κοινότητα Καρδίτσομαγούλας, Κοινότητα Αρτεσιανού, Κοινότητα Ρούσσου, Κοινότητα Παλαιοκκλησίου, και Κοινότητα Αγιοπηγής.

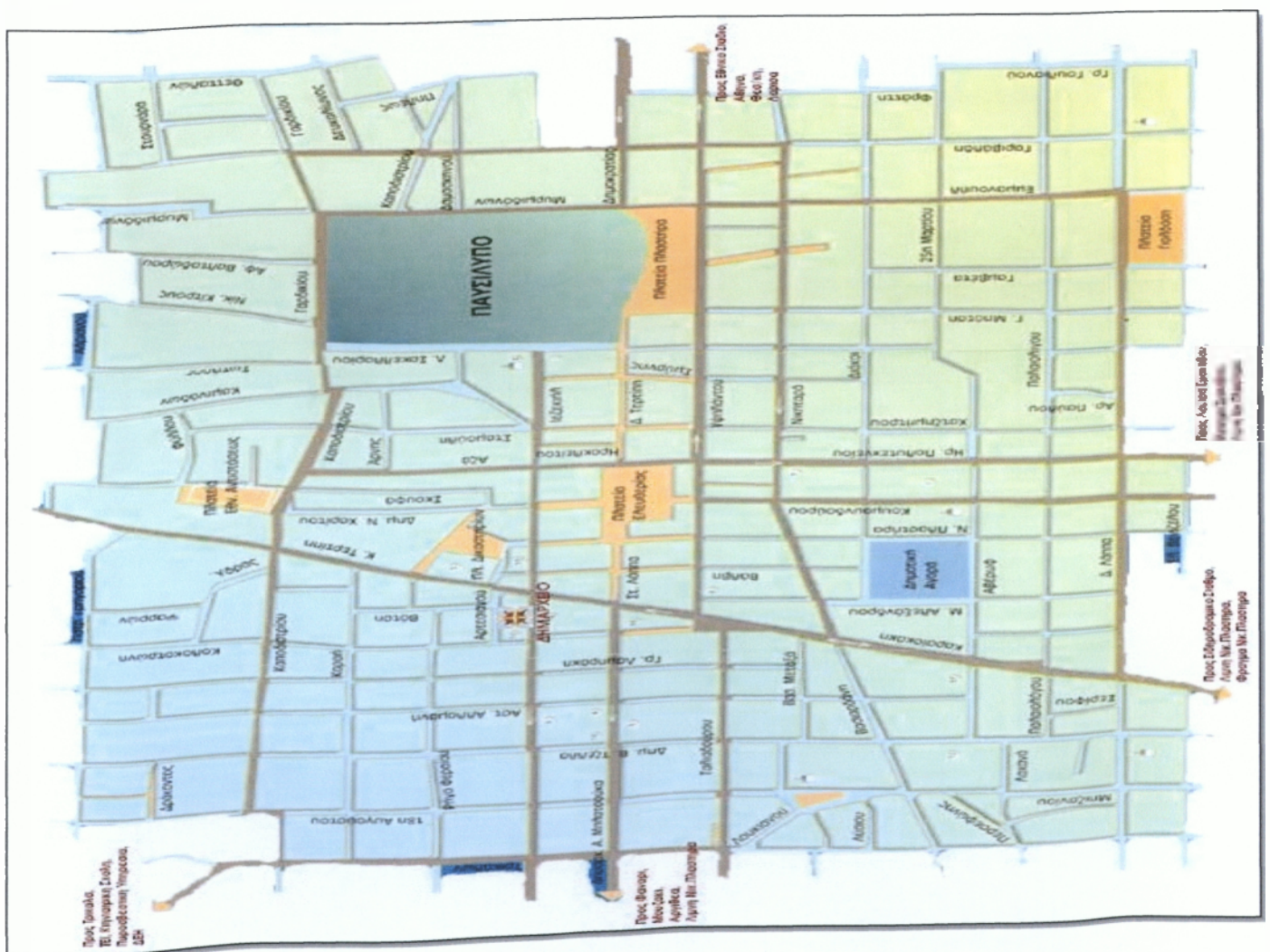
Τα στοιχεία του πληθυσμού και της έκτασης του Δήμου Καρδίτσας έχουν ως εξής:

Δημ. Διαμέρισμα (τέως ΟΤΑ)	Πληθυσμός Απογραφής 2001	Πληθυσμός Απογραφής 1991	Έκταση (σε στρέμματα)
Δ. Καρδίτσας	32.252	30.289	34.246
Κ. Καρδίτσομαγούλας	2.259	2.409	26.072
Κ. Αρτεσιανού	1.430	1.471	16.098
Κ. Ρούσσου	578	623	10.773
Κ. Παλαιοκκλησίου	869	956	14.798
Κ. Αγιοπηγής	380	420	8.099
Σύνολο	37.768	36.168	110.086

Πηγή: ΕΕΤΑΑ – ΕΣΥΕ

Από τον παραπάνω πίνακα καθίσταται σαφές ότι ο Δήμος Καρδίτσας είναι το μόνο δημοτικό διαμέρισμα που παρουσιάζει θετική πληθυσμιακή μεταβολή στη δεκαετία 1991-2001, απορροφώντας κατοίκους προφανώς τόσο από τα λοιπά δημοτικά διαμερίσματα (κοινότητες) του διευρυμένου δήμου, όσο και από άλλα μέρη της ευρύτερης περιοχής και του νομού. Κατ' αυτό τον τρόπο αποδεικνύεται ότι ο Δήμος Καρδίτσας έχει τη δυνατότητα ανάπτυξης δραστηριοτήτων ικανών να συγκρατήσουν τον υφιστάμενο και να προσελκύσουν νέο πληθυσμό.

Στον ακόλουθο χάρτη απεικονίζεται το κέντρο της πόλης του Δήμου Καρδίτσας, και οριοθετείται εντός αυτού η προτεινόμενη περιοχή παρέμβασης:

Γ.1.2. Πολεοδομικά Δεδομένα

Γ1.2.1. ΡΥΜΟΤΟΜΙΑ – ΔΡΟΜΟΙ – ΠΛΑΤΕΙΕΣ – ΚΤΙΡΙΑ

Η πόλη εξακολουθεί να αναπτύσσει την κεντρικότητα που αποτελεί σταθερό στοιχείο αστικής ανάπτυξης της μέχρι σήμερα. Ωστόσο, σημειώνονται οι εξής αλλαγές: (α) πλήρης ανοικοδόμηση του παραδοσιακού κέντρου με ψηλά κτίρια, (β) διεύρυνσή του με τη μορφή ομόκεντρων κύκλων και με περισσότερο έντονη σε πρώτη φάση τη διάχυση κατά μήκος ορισμένων αξόνων, (γ) επανάληψη του ίδιου τύπου κτιρίου (τύπος αστικής πολυκατοικίας) σε ένα εκτεταμένο τμήμα της πόλης. Σύμφωνα με αυτή τη νέα κεντρικότητα που αντικαθιστά το παλιό, παραδοσιακό κέντρο, είναι αναπόφευκτη η εκτόπιση και παρενόχληση της κατοικίας τουλάχιστον στις εγγύτερες του κέντρου περιοχές.

Πέραν των δυσμενών παραγόντων που αυτό συνεπάγεται θα πρέπει να τονιστούν τα ισχυρά πλεονεκτήματα του κέντρου ως προς την κατοικία.

Ορισμένα από αυτά τα πλεονεκτήματα είναι η άμεση πρόσβαση σε κοινόχρηστους χώρους – πλατείες – πάρκα κ.ά., η ελκυστικότητα που ασκούν ορισμένες από τις κεντρικές χρήσεις κυρίως στις ηλικίες μεταξύ 20-40 ετών, σε νέα ζευγάρια ή ανθρώπους χωρίς οικογένεια, καθώς και η άμεση πρόσβαση (χωρίς αυτοκίνητο) στο χώρο δουλειάς, στην αγορά και τις υπηρεσίες.

Το κέντρο της πόλης διέπεται από ένα σαφές σύστημα ρυμοτόμησης. Πρόκειται για μια απλή σύνθεση δρόμων που διασταυρώνονται και διευρύνονται σε ορισμένους κόμβους με τη μορφή πλατειών. Διαθέτει μια ενδιαφέρουσα ποικιλία από διαφορετικούς τύπους πλατείας: Κεντρική Πλατεία, Πλατεία Δικαστηρίων, Πλατεία Δημοτικής Αγοράς, Πλατεία Στρατολογίας, Πλατεία Ευαγγελίστριας, Προαύλιος χώρος της εκκλησίας του Αγίου Κωνσταντίνου και του 3^{ου} Δημοτικού Σχολείου (εντός της προτεινόμενης περιοχής παρέμβασης, με ενδιαφέρον πεταλοειδές σχήμα και σε ενότητα πολεοδομική με το πάρκο του Παυσιλύπου), Πάρκο του Παυσιλύπου (εντός της προτεινόμενης περιοχής παρέμβασης, η λειτουργία του οποίου παραμένει αποσπασματική, εάν δεν συνδεθεί με ένα γενικότερο δίκτυο πράσινου και τόπων αναψυχής μέσα στον αστικό όγκο της σύγχρονης πόλης).

Γ.1.2.2. ΠΡΑΣΙΝΟ

Σύμφωνα με τα πολεοδομικά δεδομένα, σε κάθε πόλη πρέπει να αναλογεί πράσινο σε ποσοστό 15-20% της συνολικής επιφάνειάς της. Στην πόλη της Καρδίτσας είναι γεγονός ότι δεν υπάρχει ανάπτυξη πρασίνου, τόσο στο κέντρο όσο και στην περιφέρεια. Η μοναδική σημαντική εξαίρεση είναι το Πάρκο του Παυσιλύπου, στο οποίο ωστόσο υπάρχει δυνατότητα περαιτέρω βελτίωσης και ανάπτυξής του, ώστε να μετατραπεί σε μεγάλο καλλωπιστικό κήπο που θα χρησιμεύει μεταξύ άλλων και ως τόπος περιπάτου και αναψυχής. Άλλα στοιχεία πρασίνου που υπάρχουν στην πόλη, εμφανίζονται σε μικρές πλατείες ή σε πεζοδρόμους με τη μορφή δένδρων μεγάλης ή μικρής ανάπτυξης και θάμνων.

Γ.1.2.3. ΟΧΛΗΣΗ

Η πόλη της Καρδίτσας αντιμετωπίζει κατ' αρχήν προβλήματα αέριας ρύπανσης μέσου επιπέδου που προέρχεται από τις εξής πηγές: α) κεντρικές θερμάνσεις (κατά τη διάρκεια του χειμώνα) και β) κυκλοφορία αυτοκινήτων. Οι κύριοι ρυπαντές που προκύπτουν είναι η αιθάλη, το διοξείδιο του θείου και το διοξείδιο του αζώτου.

Μέσα στην πόλη δημιουργούνται και σημαντικά προβλήματα θορύβου, πηγές των οποίων είναι τα κέντρα αναψυχής και διασκέδασης, η κυκλοφορία των αυτοκινήτων και η λειτουργία του σταθμού των υπεραστικών λεωφορείων μέσα στην πόλη.

Γ.1.3. Οικονομική Δραστηριότητα

Η Καρδίτσα, εμπορικό και αγροτικό κέντρο, συγκεντρώνει το κύριο μέρος της εμπορικής και πολιτιστικής δραστηριότητας του νομού και είναι η έδρα των δημόσιων υπηρεσιών, οι οποίες εξυπηρετούν το σύνολο του νομού, γι' αυτό και καταγράφεται σημαντικός αριθμός διερχόμενου ημερήσιου πληθυσμού. Συγκεκριμένα, ανά τομέα:

Γ.1.3.1. ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ

Στον πρωτογενή τομέα η άμεση απασχόληση και η παραγωγικότητα του πληθυσμού του Δήμου είναι σχετικά μικρή, συγκρινόμενη με τα αντίστοιχα μεγέθη στο επίπεδο του Νομού. Ο πρωτογενής τομέας παίζει πρωταρχικό παραγωγικό ρόλο στο σύνολο του Νομού και είναι ευνόητο η οικονομική ευμάρεια των κατοίκων του Δήμου να εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις επιδόσεις του πρωτογενούς τομέα.

Γ.1.3.2. ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ

Οι κύριοι κλάδοι που έχουν αναπτυχθεί, έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με τον πρωτογενή τομέα, και είναι οι εξής: Κατασκευή γεωργικών μηχανημάτων και μηχανημάτων άρδευσης, Μονωτικά υλικά, Πριστήρια ξυλείας, Εκκόκκιση βάμβακος, Σπορελαιουργεία, Οινοποιεία, Υφαντουργεία, Τυροκομομεία, κ.λπ.

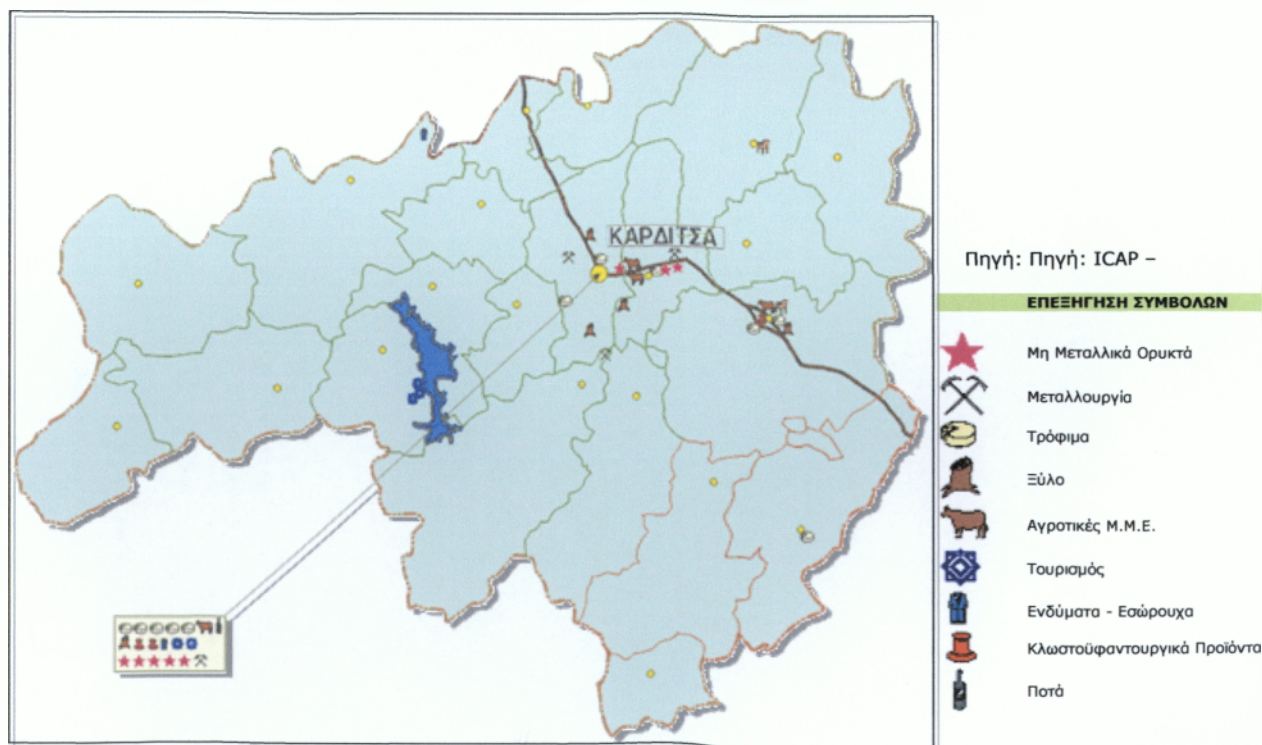
Η χωροθέτηση των υφιστάμενων μονάδων έχει επηρεασθεί από τις οικονομίες αστικοποίησης και από το μεταφορικό κόστος. Για το λόγο αυτό, παρουσιάζεται μεγάλη συγκέντρωση μονάδων κατά μήκος του άξονα Καρδίτσας – Τρικάλων, αλλά και στην περιοχή του τριγώνου που σχηματίζουν οι τρεις μεγάλοι Δήμοι Καρδίτσας, Παλαμά και Σοφάδων.

Το αποτέλεσμα είναι η χωροθέτηση βιομηχανικών και βιοτεχνικών μονάδων σε περιοχές που στερούνται της απαιτούμενης υποδομής για τη στήριξη δραστηριοτήτων του δευτερογενούς τομέα.

Γ.1.3.3. ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ

Ο τριτογενής τομέας εμφανίζει το μεγαλύτερο ποσοστό απασχόλησης του ενεργού πληθυσμού στο Δήμο Καρδίτσας. Το γεγονός αυτό οφείλεται εν μέρει στην εγκατάσταση δημόσιων υπηρεσιών στην πόλη, οι οποίες εξυπηρετούν το σύνολο του Νομού, καθώς επίσης και στην παρουσία πολλών μικρών μονάδων λιανικού εμπορίου. Ειδικά για τα εμπορικά καταστήματα, εστιατόρια και ξενοδοχεία υπολογίζεται ότι ποσοστό 70% αυτών στο σύνολο του Νομού λειτουργεί στην πόλη της Καρδίτσας. Σε ό,τι αφορά τις τουριστικές υποδομές, υπάρχουν στην πόλη 4 ξενοδοχεία Β' και Γ' Κατηγορίας, με συνολική δυναμικότητα 330 περίπου κλινών, τα οποία λειτουργούν καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, ενώ η κύρια πελατεία τους συνίσταται από επιχειρηματίες, αντιπροσώπους και υπαλλήλους δημοσίων και ιδιωτικών επιχειρήσεων που επισκέπτονται την πόλη για ολιγοήμερη εργασία όλες τις εποχές (εκτός τουριστικής αιχμής μήνες).

Στο χάρτη που ακολουθεί, απεικονίζονται οι κύριες επιχειρηματικές δραστηριότητες στην πόλη της Καρδίτσας:

Γ.1.3.4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Διαπιστώνονται τα εξής σε σχέση με τις οικονομικές δραστηριότητες στην πόλη της Καρδίτσας:

- Το εισόδημα των κατοίκων της πόλης αποκτάται και από δραστηριότητες που βρίσκονται πέρα από τα όρια του Δήμου (δραστηριότητες πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα).
- Στο δευτερογενή τομέα υπάρχει ένας αριθμός μονάδων (σχετικά μικρός) στο σύνολο του νομού, που παρουσιάζει χωροθετική συγκέντρωση σε περιοχές που βρίσκονται κοντά στην πόλη. Οι μονάδες αυτές είναι κατά μέσο όρο μικρού μεγέθους, αντιμετωπίζουν αρκετά προβλήματα λειτουργίας και ανάπτυξης, και στην πλειοψηφία τους εξαρτώνται από τις δραστηριότητες του πρωτογενούς τομέα.
- Στον τριτογενή τομέα υπάρχει συγκέντρωση δραστηριοτήτων στην πόλη, με προεξάρχουσα την παρουσία πολλών μικρών μονάδων λιανικού εμπορίου, οι οποίες εξυπηρετούν την ευρύτερη περιοχή του Δήμου, αλλά σε ορισμένες περιπτώσεις και ολόκληρο το Νομό. Τέλος, δεν έχει αναπτυχθεί υποδομή για την εξυπηρέτηση τουριστικών δραστηριοτήτων.

Γ.1.4. Κοινωνική Συνοχή

Η κοινωνική υποδομή της πόλης βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο. Συγκεκριμένα:

Γ.1.4.1. ΥΓΕΙΑ

Στην πόλη της Καρδίτσας υπάρχουν και λειτουργούν ένα νοσοκομείο (το Γενικό Νομαρχιακό Νοσοκομείο Καρδίτσας), δυο μαιευτικές κλινικές (με δυναμικότητα 15 και 32 κλίνες, αντίστοιχα), μια ωτορινολαρυγγολογική κλινική, μια ψυχιατρική κλινική (με δυνατότητα νοσηλείας 61 ασθενών), ένα άσυλο ανιάτων (στο οποίο νοσηλεύονται παιδιά με ειδικές ανάγκες), καθώς και δύο διαγνωστικά κέντρα αξονικής τομογραφίας. Οι μονάδες αυτές δημιουργούν ένα πλέγμα που παρέχει νοσηλευτικές υπηρεσίες σχεδόν σε όλο το Νομό Καρδίτσας.

Γ.1.4.2. ΠΡΟΝΟΙΑ

Στην πόλη υπάρχουν και λειτουργούν 3 ΚΑΠΗ που αριθμούν συνολικά 1.000 μέλη, και 33 νηπιαγωγεία με συνολική δυναμικότητα 620 παιδιών, ενώ δεν υφίστανται βρεφονηπιακοί σταθμοί.

Γ.1.4.3. ΠΑΙΔΕΙΑ

Σε επίπεδο προσχολικής εκπαίδευσης υπάρχουν και λειτουργούν 13 νηπιαγωγεία στην πόλη της Καρδίτσας και 10 κρατικοί παιδικοί σταθμοί, σε επίπεδο πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης 16 δημοτικά σχολεία, ενώ στα πλαίσια της μέσης, επαγγελματικής και τεχνικής εκπαίδευσης 8 γυμνάσια (7 ημερήσια και 1 εσπερινό), 1 μουσικό γυμνάσιο, 6 λύκεια (5 ημερήσια και 1 εσπερινό), 1 ενιαίο πολυκλαδικό λύκειο, 1 τεχνικό επαγγελματικό λύκειο, 1 τεχνική επαγγελματική σχολή.

Σε επίπεδο ανώτερης – ανώτατης εκπαίδευσης λειτουργούν 1 Κτηνιατρική Σχολή (του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας), 1 Σχολή Αστυφυλάκων και 1 ΤΕΙ. Επιπλέον, στην πόλη της Καρδίτσας παρέχουν προγράμματα επιμόρφωσης και επαγγελματικής / τεχνικής κατάρτισης ο ΟΑΕΔ (με το τοπικό ΚΕΤΕΚ), το Υπουργείο Γεωργίας (μέσω του Τοπικού Κέντρου Επαγγελματικής Γεωργικής Εκπαίδευσης – ΚΕΓΕ), η Γενική Γραμματεία Λαϊκής Επιμόρφωσης με την Τοπική Νομαρχιακή Επιτροπή Λαϊκής Επιμόρφωσης, ο ΕΟΜΜΕΧ (μέσα από την περιφερειακή υπηρεσία του που εδρεύει στη Λάρισα), ο Εθνικός Οργανισμός Πρόνοιας, η Μητρόπολη και το ΠΙΚΠΑ (οι τρεις τελευταίοι φορείς οργανώνουν προγράμματα τα οποία απευθύνονται σε άτομα με ειδικές ανάγκες ή σε ειδικές ομάδες πληθυσμού), και, τέλος, η Αναπτυξιακή Καρδίτσας (ΑΝΚΑ) και η Δημοτική Επιχείρηση Τουρισμού και Αναψυχής Καρδίτσας (ΔΕΤΑΚ).

Γ.1.4.4. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ – ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Στην πολιτιστική ζωή της Καρδίτσας δρα και συμμετέχει πλήθος πολιτιστικών συλλόγων (ενδεικτικά, ανάφερονται οι εξής: Φιλοτελική Ένωση Καρδίτσας, Εικαστικός Όμιλος Καρδίτσας, Κινηματογραφική Λέσχη, Χορευτικός Όμιλος Καμινάδων, Χορωδία Καρδίτσας, Περιφερειακό Θέατρο Καρδίτσας, κ.λπ.), ενώ λειτουργούν μια λαϊκή δημοτική βιβλιοθήκη και εννιά παιδικές βιβλιοθήκες (δημοτικές), ένα Δημοτικό Ωδείο, μια Φιλαρμονική, ένας Δημοτικός Κινηματογράφος, ένα Δημοτικό Λαογραφικό Μουσείο, και μια Δημοτική Πινακοθήκη.

Στον τομέα των μέσων μαζικής ενημέρωσης, εκδίδονται έξι τοπικές εφημερίδες (Θεσσαλική Ηχώ, Νέος Αγών, Νέοι Καιροί, Πρωινός Τύπος, Πατρίδα και Η Γνώμη), λειτουργούν οκτώ ραδιοφωνικοί σταθμοί (Δημοτικό Ραδιοφωνικό Στούντιο Καρδίτσας, Ράδιο Καρδίτσα, Ράδιο Παλμός, κ.λπ.), και τρεις τηλεοπτικοί σταθμοί (Θεσσαλία Τηλεόραση, Στούντιο Καρδίτσας TRT, Στούντιο Καρδίτσας ASTRA TV).

Τέλος, αναφορικά με την αθλητική δραστηριότητα στην Καρδίτσα, λειτουργούν περί τα 17 αθλητικά σωματεία (ενδεικτικά, αναφέρονται τα εξής: ΑΟΚ, Αναγέννηση, Φωστήρας, Εθνικός Καρδίτσας, Πλαστήρας κ.λπ.), ενώ οι εγκαταστάσεις που φιλοξενούν αθλητικές δραστηριότητες είναι το Εθνικό Στάδιο Καρδίτσας, το Κλειστό Γυμναστήριο, το Κλειστό Κολυμβητήριο και 5 Δημοτικά Γήπεδα.

Γ.1.4.5. ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ

Οι κάτοικοι της πόλης της Καρδίτσας έχουν τη δυνατότητα εκδρομών στην ύπαιθρο, συμμετοχής σε πολιτιστικές δραστηριότητες και σε κοινωνικές δραστηριότητες. Επιπλέον, στην πόλη της Καρδίτσας υπάρχει μεγάλος αριθμός κέντρων διασκέδασης διαφόρων τύπων (ζαχαροπλαστεία, καφετέριες, εστιατόρια, κοσμικά κέντρα κ.λπ.).

Γ.1.4.6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Σε σχέση με την κοινωνική υποδομή της πόλης της Καρδίτσας διαπιστώνονται τα εξής:

- Η κοινωνική υποδομή της πόλης βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο.
- Οι βασικότερες ελλείψεις παρουσιάζονται στον τομέα της παιδείας (σχολικά κτίρια) και της Πρόνοιας (παιδικοί και βρεφονηπιακοί σταθμοί, ΚΑΠΗ). Σε αυτούς τους τομείς θα πρέπει να τονισθεί η έλλειψη σχολικής ιατρικής, κάλυψης αναγκών ατόμων με ειδικές ανάγκες και διευκολύνσεων για τη μετακίνηση των τελευταίων μέσα στην πόλη.

Γ.1.5. Ποιότητα Ζωής: Απασχόληση – Ευημερία

Γ.1.5.1. ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ – ΑΝΕΡΓΙΑ

Η κατανομή του απασχολούμενου πληθυσμού στον Δήμο Καρδίτσας ευνοεί σαφώς τον τριτογενή τομέα. Ο τριτογενής τομέας κρατά τα σκήπτρα στον τομέα της απασχόλησης τόσο στο σύνολο του πληθυσμού, όσο και σε κάθε ένα από τα δύο φύλα. Το γεγονός αυτό οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην ύπαρξη των δημόσιων υπηρεσιών που εξυπηρετούν τόσο το Δήμο Καρδίτσας, όσο και ολόκληρο τον Νομό. Στη δεύτερη θέση βρίσκεται ο δευτερογενής τομέας, τόσο στο σύνολο του πληθυσμού όσο και σε κάθε ένα φύλο.

Αντίθετα με τους δύο προηγούμενους τομείς, η απασχόληση στον πρωτογενή τομέα κυμαίνεται σε χαμηλά ποσοστά συμμετοχής στο σύνολο του ενεργού πληθυσμού. Εξετάζοντας περαιτέρω τη συμμετοχή κάθε φύλου στους απασχολούμενους στους τρεις τομείς οικονομικής δραστηριότητας, παρατηρείται μια σαφής υπεροχή του ανδρικού πληθυσμού, τόσο σε κάθε επιμέρους τομέα, όσο και στο σύνολο του ενεργού πληθυσμού. Αξιοσημείωτη ωστόσο είναι η τάση της αύξησης του γυναικείου πληθυσμού στον τριτογενή τομέα (η οποία σχετίζεται και με τη βελτίωση του επιπέδου εκπαίδευσης του πληθυσμού αυτού). Αξιοσημείωτη όμως είναι και η παρουσία του γυναικείου πληθυσμού στον οικονομικά μη ενεργό πληθυσμό.

Η προτεινόμενη περιοχή παρέμβασης («περιοχή Αγίου Κωνσταντίνου») εφάπτεται των ορίων του οικονομικού και ιστορικού κέντρου της πόλης, καλύπτει έκταση 38,5 στρεμμάτων και έχει 860 κατοίκους.

Γ.2.1. Πλεονεκτήματα:

Στην περιοχή παρέμβασης ανήκει ο Μητροπολιτικός Ναός της πόλης, κτίσμα με ιστορική και αρχιτεκτονική αξία (αρχές 19^{ου} αιώνα), το οποίο διαδραματίζει ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στην κοινωνική και θρησκευτική ζωή της πόλης.

Επιπλέον, η περιοχή παρέμβασης βρίσκεται στο όριο του πάρκου του Παυσίλυπου, του μεγαλύτερου πνεύμονα πρασίνου της πόλης, το οποίο φιλοξενεί δράσεις αναψυχής υπερτοπικού ενδιαφέροντος.

Το Κέντρο Γυναικών Καρδίτσας με δράσεις υπέρ της γυναικείας απασχόλησης και των ίσων ευκαιριών στεγάζεται στην περιοχή.

Στην περιοχή παρέμβασης, επίσης, στεγάζονται τα Εργαστήρια Τέχνης του Δήμου Καρδίτσας, και τα Γενικά Αρχεία Κράτους – Νομού Καρδίτσας.

Τέλος, στο όριο της περιοχής βρίσκεται το κτίριο του Λαογραφικού Μουσείου Καρδίτσας, το σημαντικής αρχιτεκτονικής αξίας κτίριο του αναψυκτηρίου του Παυσίλυπου και το ιστορικό παλιό Δημαρχείο της πόλης (των αρχών του περασμένου αιώνα), το οποίο σήμερα φιλοξενεί υπηρεσίες του Δήμου.

Γ.2.2. Μειονεκτήματα:

Παρά τα εμφανή πλεονεκτήματα της περιοχής και τον καθαρό αστικό της χαρακτήρα δεν έχει κατορθώσει εδώ και δεκαετίες να ενσωματωθεί στον αναπτυξιακό ρυθμό της πόλης, με αποτέλεσμα σήμερα να έχει όλα τα σημάδια της αστικής υποβάθμισης. Συγκεκριμένα:

Οι αστικές υποδομές της περιοχής παρέμβασης είναι γηρασμένες και απαξιωμένες, ο δημόσιος χώρος εγκαταλελειμμένος και ποιοτικά υποβαθμισμένος, το αστικό πράσινο σχεδόν ανύπαρκτο.

Το βράδυ υπάρχουν σημεία της περιοχής παρέμβασης όπου ο χώρος αγγίζει το όριο του επικίνδυνου, λόγω του ελλιπούς φωτισμού και της κακής ποιότητας των πεζοδρομίων, δημιουργώντας στους πολίτες αίσθημα ανασφάλειας και αυξάνοντας την παραβατικότητα (διακίνηση ναρκωτικών ουσιών).

Η ευεργετική παρουσία του πάρκου του Παυσίλυπου δεν διαχέεται στην περιοχή, αφού δεν υπάρχει οπτική συνέχεια και άνετη πρόσβαση των πεζών.

Τέλος, η κυκλοφοριακή επιβάρυνση της περιοχής συμπληρώνεται από την ύπαρξη δίπλα στον Μητροπολιτικό Ναό της αφετηρίας των Αστικών ΚΤΕΛ, τα οποία ενώνουν την πόλη της Καρδίτσας με τις γειτονικές κοινότητες.

Γ.2.3. Οικονομικά Μεγέθη:

- ❑ Η οικονομική ζωή στην περιοχή παρέμβασης περνάει κρίση, με ασφαλή δείκτη για την εκτίμηση αυτή το πλήθος των κενών καταστημάτων (όχι ενοικιασμένων) και τον πολύ μικρό κύκλο εργασιών των επιχειρήσεων που φιλοξενεί.
- ❑ Η περιοχή παρουσιάζει εδώ και χρόνια μηδενική οικοδομική δραστηριότητα και μηδενική εισροή σημαντικών επενδύσεων.
- ❑ Ιδιαίτερο χρώμα δίνει στην περιοχή η ύπαρξη ενός μικρού αριθμού παραδοσιακών επιχειρήσεων (βαρελάδικα και εργαστήρι κεραμικών).

Γ.2.4. Κοινωνικό Προφίλ:

- ❑ Στην περιοχή παρέμβασης διαμένουν κάτοικοι χαμηλών, κατά κανόνα, εισοδημάτων, μικροϊδιοκτήτες παλαιών διαμερισμάτων και ελάχιστων παλιών μονοκατοικιών. Αν και μένουν κοντά στο κέντρο της πόλης, απολαμβάνουν μόνο τα μειονεκτήματα της «αστικής ζωής», που σημαίνει αυξημένους ατμοσφαιρικούς ρύπους, θόρυβο, πυκνή δόμηση, έλλειψη πρασίνου, χαμηλό αίσθημα ασφάλειας και χαμηλή κοινωνικοποίηση.
- ❑ Η παραβατικότητα στην περιοχή είναι από τις υψηλότερες στην πόλη, λόγω του ότι αποτελεί κέντρο διακίνησης ναρκωτικών ουσιών.
- ❑ Στην περιοχή διανυκτερεύουν κάθε βράδυ (στα αυτοκίνητά τους) και κατασκηνώνουν πρόχειρα κατά τη διάρκεια της ημέρας κατά μέσο όρο 4 με 5 οικογένειες αθίγγανων, οι οποίοι ασχολούνται με το εμπόριο λουλουδιών στα νυχτερινά κέντρα.
- ❑ Η περιοχή παρουσιάζει αυξημένο πληθυσμό ατόμων της τρίτης ηλικίας, σε σχέση με τη μέση τιμή της πόλης. Πρόκειται για τους ιδιοκτήτες παλαιών διαμερισμάτων, οι οποίοι συνεχίζουν να διαμένουν στην περιοχή. Τα παιδιά τους εγκαταλείπουν την περιοχή για άλλες πιο προνομιούχες και λιγότερο αστικές γειτονιές.

Γ.2.5. Σκοπιμότητα Ανάληψης Δράσης στην Περιοχή:

Στην περιοχή παρέμβασης παρουσιάζεται **διάσπαση του ιστορικού ιστού** της πόλης, με διάσπαση της αναπτυξιακής της δυναμικής σε κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο.

Η περιοχή παρέμβασης αποτελεί μαζί με το Πάρκο Παυσιλύπου έναν από τους τρεις ιστορικούς πόλους του κέντρου της πόλης (Κεντρική Πλατεία, Δημοτική Αγορά).

Η επίλυση των προβλημάτων της περιοχής παρέμβασης με ολοκληρωμένο και βιώσιμο τρόπο είναι ικανή να αναστρέψει την πορεία της και να την αποδώσει στους κατοίκους της και στην πόλη ένα τμήμα της ιστορικής συνέχειας και αναπτυξιακής της δυναμικής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Γ3

Ακριβής Οριοθέτηση και Πληθυσμιακό Μέγεθος

Η προτεινόμενη περιοχή παρέμβασης οριοθετείται από τις οδούς Καποδιστρίου, Αζά, Ιεζεκιήλ, Λ. Σακελλαρίου, και τις παρυφές της περιοχής, ήτοι το πάρκο του Παυσιλύπου και το Δημοτικό Λαογραφικό Μουσείο Καρδίτσας που έχει την έδρα του επί της οδού Λ. Σακελλαρίου (μεταξύ των καθέτων οδών Ιεζεκιήλ και Στ. Λάππα).

Η περιοχή παρέμβασης εφάπτεται των ορίων του οικονομικού και ιστορικού κέντρου της πόλης, καλύπτει έκταση 38,5 στρεμμάτων και έχει 860 κατοίκους (εκτίμηση βασισμένη στα στοιχεία των εκλογικών καταλόγων).

Η προτεινόμενη περιοχή παρέμβασης χαρακτηρίζεται από έντονη αστική υποβάθμιση, τόσο σε επίπεδο οικονομίας και κοινωνίας, όσο και σε επίπεδο αστικού περιβάλλοντος. Τα ειδικά χαρακτηριστικά υστέρησης ανά τομέα που τεκμηριώνουν τη σκοπιμότητα ανάληψης δράσης στην περιοχή του Αγίου Κωνσταντίνου, παρουσιάζονται στις επόμενες παραγράφους.

Γ.4.1. Προβλήματα Επιπέδου Ζωής και Εργασίας

Η περιοχή του Αγίου Κωνσταντίνου εμφανίζει έντονα σημεία υστέρησης σε δείκτες οικονομικής ευημερίας, απασχόλησης - ανεργίας, και επιχειρηματικότητας εν συγκρίσει με την πόλη της Καρδίτσας.

Σε ό,τι αφορά τους δείκτες **οικονομικής ευημερίας**, ενδεικτικά αναφέρονται οι βασικότεροι εξ αυτών:

(α) το δηλωθέν εισόδημα ανά κάτοικο ανέρχεται σε 2,1 εκατ. δρχ. για την περιοχή, έναντι 2,4 εκατ. δρχ. για την πόλη (απόκλιση της τάξεως του 12,5%)⁷,

(β) ο αριθμός των τηλεφωνικών συνδέσεων ανέρχεται σε 50 ανά 100 κατοίκους για την περιοχή, έναντι 53 ανά 100 κατοίκους για την πόλη (απόκλιση της τάξεως του 6%)⁸,

⁷ Στοιχεία από ΕΣΥΕ

⁸ Στοιχεία από ΟΤΕ

(γ) η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας για οικιακή χρήση ανέρχεται σε 4.150 KWh ανά κατοικία ετησίως για την περιοχή, έναντι 4.500 KWh ανά κατοικία ετησίως για την πόλη (απόκλιση της τάξεως του 8%)⁹, και

(δ) η κατανάλωση νερού για οικιακή χρήση ανέρχεται σε 98 μ³ ανά παροχή ετησίως για την περιοχή, έναντι 131 μ³ ανά παροχή ετησίως για την πόλη (απόκλιση της τάξεως του 25%)¹⁰.

Αναφορικά με την **απασχόληση** και την **ανεργία**, σύμφωνα με στοιχεία του ΟΑΕΔ, υπάρχουν 150 εγγεγραμμένοι άνεργοι στην περιοχή παρέμβασης, ενώ στην πόλη εγγράφονται σε ετήσια βάση 6.000 άνεργοι. Τέλος, σε σχέση με τους **επαγγελματίες** και τις **επιχειρήσεις (ΜΜΕ)** που δραστηριοποιούνται στην περιοχή, σύμφωνα με στοιχεία του Επιμελητηρίου Καρδίτσας, ο *εμπορικός κλάδος* αριθμεί 34 επαγγελματίες (έναντι 1.318 στην πόλη, ήτοι 2,6%), ενώ ο *επαγγελματικός κλάδος* αριθμεί 60 επαγγελματίες (έναντι 2.309 στην πόλη, ομοίως 2,6%).

Συμπερασματικά, μπορεί να ειπωθεί ότι το επίπεδο ζωής στην προτεινόμενη περιοχή παρέμβασης είναι αρκετά χαμηλό σε σχέση με την πόλη της Καρδίτσας, η ανεργία κυμαίνεται σε εξίσου υψηλά επίπεδα με την πόλη, ενώ η οικονομική δραστηριότητα στην περιοχή εστιάζεται στο εμπόριο και τις υπηρεσίες σε ποσοστά ανάλογα με αυτά της πόλης.

⁹ Στοιχεία από ΔΕΗ

¹⁰ Στοιχεία από ΔΕΥΑΚ

Γ.4.2. Προβλήματα της Τοπικής Κοινωνίας

Στον κοινωνικό τομέα, η περιοχή του Αγίου Κωνσταντίνου χαρακτηρίζεται από σημαντικές ελλείψεις τόσο σε κοινωνικές υποδομές, όσο και σε κοινωνική συνοχή.

Σε ό,τι αφορά τις **επιμέρους κοινωνικές ομάδες** που συνθέτουν τον τοπικό πληθυσμό, διαπιστώνεται ότι σε όλους τους σχετικούς δείκτες η περιοχή παρέμβασης προηγείται εν συγκρίσει με την πόλη της Καρδίτσας. Συγκεκριμένα:

(α) Οι οικονομικοί μετανάστες αποτελούν το 9,2% του τοπικού πληθυσμού (έναντι 8,6% στην πόλη – απόκλιση 7%)¹¹,

(β) Οι παλιννοστούντες αποτελούν το 14,3% του τοπικού πληθυσμού (έναντι 12,1% στην πόλη – απόκλιση 18%)⁵,

(γ) Οι κάτοικοι άνω των 65 ετών αποτελούν το 14,2% του τοπικού πληθυσμού (έναντι 11,6% στην πόλη – απόκλιση 22%)⁵.

Αναφορικά με τις **περιθωριοποιημένες και ευπαθείς κοινωνικές ομάδες**, και εδώ η περιοχή παρέμβασης προηγείται έναντι της πόλης, ειδικά σε ό,τι αφορά τους χρήστες ουσιών, που αποτελούν το 13,2% του τοπικού πληθυσμού, έναντι 12% στην πόλη¹² (απόκλιση 10%). Όπως έχει αναφερθεί σε προηγούμενο σημείο του παρόντος σχεδίου (Κεφάλαιο Α2), η περιοχή (κυρίως το πάρκο του Πausίλυπου, αλλά όχι μόνον αυτό) αποτελεί το κυριότερο σημείο διακίνησης ουσιών στην πόλη, κάτι το οποίο οφείλεται εν μέρει και στις συνθήκες που επικρατούν στην περιοχή (ελλιπής έως μηδενικός φωτισμός, χαμηλή έως ανύπαρκτη κίνηση των κατοίκων στην περιοχή λόγω του φόβου και της ανασφάλειας που τους προκαλεί η περιοχή, κ.ο.κ.).

¹¹ Στοιχεία από ΕΣΥΕ

¹² Στοιχεία από «Πρόταση Κοινωνικής Παρέμβασης»

Τέλος, σε ό,τι αφορά την **κοινωνική συνοχή** και τις **κοινωνικές υποδομές**, όπως έχει αναφερθεί και στο Κεφάλαιο Α2, η περιοχή, αν και συγκρατεί ακόμα τη ζώνη κατοικίας που διαθέτει, βρίσκεται σε σημείο καμπής τόσο λόγω της υποβάθμισης των υποδομών όσο και λόγω της αποσύνθεσης του παραδοσιακού κοινωνικού ιστού της και την απώλεια της έννοιας της κοινωνικής οργάνωσης των κατοίκων σε επίπεδο γειτονιάς.

Συμπερασματικά, μπορεί να ειπωθεί ότι στην περιοχή παρέμβασης παρατηρούνται στοιχεία έντονης κοινωνικής παθογένειας και χαμηλής κοινωνικοποίησης. Η κοινωνική συνοχή εμφανίζεται ελλιπής, ενώ οι παραβατικές πράξεις ενισχύονται από τις υποδομές της περιοχής. Τα άτομα τρίτης ηλικίας υπερτερούν στον τοπικό πληθυσμό, σε σχέση με την πόλη.

Γ.4.3. Προβλήματα του Αστικού Περιβάλλοντος

Σε ό,τι αφορά την **αστική ρύπανση** και τον **θόρυβο**, οι περιοχές κατοικίας που εκτίθενται σε επίπεδα θορύβου πάνω από 55 db ανέρχονται σε 40% της συνολικής έκτασης της περιοχής¹³, ενώ οι φυσικές εκτάσεις και γαίες που έχουν υποστεί ρύπανση ανέρχονται στο 10% της συνολικής έκτασης⁷. Επίσης, αξίζει να σημειωθεί ότι οι συνδέσεις με το δίκτυο αποχέτευσης στην περιοχή παρέμβασης ανέρχονται στο 40% (έναντι 59% στην πόλη)¹⁴, απόκλιση που οφείλεται στο γεγονός ότι πολλές παλιές πολυκατοικίες της περιοχής δεν έχουν συνδεθεί ακόμη με το δίκτυο.

Επιπλέον, τα **κυκλοφοριακά και λειτουργικά προβλήματα** στην περιοχή είναι έντονα. Η περιοχή του Αγίου Κωνσταντίνου ανήκει στο αστικό κέντρο της πόλης της Καρδίτσας, αποτελεί κυκλοφοριακό κόμβο για την είσοδο οχημάτων στον αστικό και εμπορικό πυρήνα της και συγκεντρώνει τα δυσμενή χαρακτηριστικά μιας περιοχής που χρησιμοποιείται τόσο για τη διέλευση, όσο και για την ελεγχόμενη αλλά και την ανεξέλεγκτη στάθμευση οχημάτων.

Η σημερινή εικόνα της περιοχής, σε ό,τι αφορά τη στάθμευση και τη διέλευση οχημάτων, δημιουργεί ιδιαίτερα προβλήματα, όπως η συγκέντρωση ιδιαίτερου κυκλοφοριακού φόρτου, η ανεξέλεγκτη στάθμευση οχημάτων, τα έντονα φαινόμενα ηχορύπανσης, ενώ δεν εξασφαλίζεται σε καμία περίπτωση η ύπαρξη διαδρομών διέλευσης πεζών, ποδηλάτων και ατόμων με αναπηρίες.

7 Στοιχεία από «Πρόταση Κοινωνικής Παρέμβασης»

¹³ Στοιχεία από Πολεοδομία - Δ/νση Περιβάλλοντος

¹⁴ Στοιχεία από ΔΕΥΑΚ

Στην περιοχή παρέμβασης υπάρχουν σημαντικά **πολιτιστικά μνημεία και στοιχεία**, μεταξύ των οποίων αξίζει να σημειωθούν ο *Μητροπολιτικός Ναός* της πόλης, κτίσμα με ιστορική και αρχιτεκτονική αξία (αρχές 19^{ου} αιώνα), το *Δημοτικό Λαογραφικό Μουσείο Καρδίτσας*, το *3^ο Δημοτικό Σχολείο*, κτίσμα με ενδιαφέρουσα τυπολογία (εποχής 1930), τα *Εργαστήρια Τέχνης* του Δήμου Καρδίτσας, το σημαντικής αρχιτεκτονικής αξίας *κτίριο του αναψυκτηρίου του Παυσίλυπου* και το *ιστορικό παλιό Δημαρχείο* της πόλης (των αρχών του περασμένου αιώνα). Ωστόσο, ο πολιτιστικός χαρακτήρας των στοιχείων αυτών είναι ασύνδετος, καθώς δεν έχουν αναπτυχθεί δράσεις ενοποίησης των σχετικών χώρων ούτε στρατηγικές και πολιτικές δημιουργίας «ταυτότητας» στην περιοχή.

Τέλος, σε ό,τι αφορά τους **ελεύθερους χώρους** και το **πράσινο** στην περιοχή παρέμβασης, ο μόνος τέτοιος χώρος που υφίσταται, είναι το πάρκο του Παυσίλυπου, συνολικής έκτασης 59.650 τ.μ., ο οποίος ωστόσο δεν μπορεί να χαρακτηριστεί «οργανωμένος», δεδομένου ότι δεν υφίστανται εντός αυτού ειδικές διαδρομές, κινητά και ακίνητα στοιχεία, σωστός φωτισμός, κ.λπ.

Το τελικό αποτέλεσμα είναι ακόμη και το πάρκο να εμφανίζει σημάδια υποβάθμισης, εγκατάλειψης και παρακμής.

Συμπερασματικά, μπορεί να ειπωθεί ότι η περιοχή παρέμβασης διακρίνεται από σημαντικά κτίρια από αρχιτεκτονική και ιστορική – πολιτιστική άποψη, καθώς και από την ευεργετική παρουσία του πάρκου του Πausιλύπου. Ωστόσο οι δημόσιοι χώροι είναι ποιοτικά υποβαθμισμένοι και οι αστικές υποδομές απαξιωμένες, ενώ η παρουσία του πάρκου δεν αποδίδει τα αναμενόμενα αποτελέσματα, καθώς δεν υπάρχει οπτική συνέχεια και άνετη πρόσβαση των πεζών σε αυτήν.

Πέραν του πάρκου, άλλωστε, δεν υφίσταται αστικό πράσινο σε κανένα άλλο σημείο της προτεινόμενης περιοχής παρέμβασης. Στην αρνητική αυτή εικόνα προστίθενται η κυκλοφοριακή επιβάρυνση λόγω της ύπαρξης αφετηρίας αστικών ΚΤΕΛ δίπλα στον Μητροπολιτικό Ναό, ο ελλιπής φωτισμός και η κακή ποιότητα των πεζοδρομίων, η μηδενική πρόβλεψη υποδομών για ανθρώπους με κινητικές δυσκολίες, καθώς και οι ακαλαίσθητοι κοινόχρηστοι χώροι.

Γ.5.1. Τοπικοί Φορείς με Δράση στην Προτεινόμενη Περιογή Παρέμβασης

Στην περιοχή παρέμβασης βρίσκονται ο Ιερός Μητροπολιτικός Ναός του Αγίου Κωνσταντίνου, το πάρκο του Πausιλύπου και το αναψυκτήριο αυτού που εκμεταλλεύεται η Δημοτική Επιχείρηση Τουρισμού & Αναψυχής Καρδίτσας (ΔΕΤΑΚ), το 3^ο Δημοτικό Σχολείο, το Κέντρο Γυναικών Καρδίτσας, τα Εργαστήρια Τέχνης του Δήμου Καρδίτσας, τα Γενικά Αρχεία Κράτους – Νομού Καρδίτσας, το Δημοτικό Λαογραφικό Μουσείο Καρδίτσας, και το ιστορικό παλιό Δημαρχείο της πόλης (των αρχών του περασμένου αιώνα), το οποίο σήμερα φιλοξενεί υπηρεσίες του Δήμου.

Πέραν των παραπάνω, δράση στην περιοχή έχουν αναπτύξει σαφώς ο Δήμος Καρδίτσας και οι δημοτικές επιχειρήσεις αυτού (Δημοτική Αναπτυξιακή Μελετητική Επιχείρηση Καρδίτσας – ΔΗΑΜΕΚ, Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης Καρδίτσας – ΔΕΥΑΚ, κ.λπ.), το Επιμελητήριο Καρδίτσας, το Κέντρο «Ορίζοντες» για ΑΜΕΑ, το Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων Καρδίτσας (ΚΑΠΗ), και η Πρόταση Κοινωνικής Παρέμβασης.

Στις επόμενες παραγράφους παρουσιάζονται οι τοπικοί φορείς που δραστηριοποιούνται ή/ και εδράζονται στην προτεινόμενη περιοχή παρέμβασης, και συμμετέχουν στο παρόν σχέδιο μέσω της συσταθείσας αναπτυξιακής συνεργασίας:

1. Δήμος Καρδίτσας
2. Δημοτική Αναπτυξιακή Μελετητική Επιχείρηση Καρδίτσας (ΔΗΑΜΕΚ)
3. Δημοτική Επιχείρηση Τουρισμού & Αναψυχής Καρδίτσας (ΔΕΤΑΚ)
4. Δημοτικό Λαογραφικό Μουσείο Καρδίτσας
5. Επιμελητήριο Καρδίτσας
6. Ιερός Μητροπολιτικός Ναός Αγίου Κωνσταντίνου
7. Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων Καρδίτσας
8. Κέντρο Γυναικών Καρδίτσας
9. Κέντρο «Ορίζοντες» για ΑΜΕΑ
10. Πρόταση Κοινωνικής Παρέμβασης.

Γ.5.1.1. ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Είναι ένας Δήμος σύγχρονος, αποτελεσματικός και οργανωμένος, με ουσιαστική δυνατότητα παρέμβασης στα μικρά και μεγάλα προβλήματα, με προοπτική και ευθύνη. Το Δημοτικό Συμβούλιο της πόλης παρουσίασε πολύπλευρη δραστηριότητα και μέσα από γόνιμο διάλογο και δημοκρατική λειτουργία προέκυψαν σημαντικές αποφάσεις και πρωτοβουλίες για το παρόν και το μέλλον της πόλης, που ενίσχυσαν το ρόλο και την παρουσία του Δήμου Καρδίτσας στη σύγχρονη πραγματικότητα.

Σε ό,τι αφορά το έργο που έχει επιτελέσει ο Δήμος Καρδίτσας και την εμπειρίας του από την υλοποίηση μεγάλων προγραμμάτων στα πλαίσια Εθνικών και Κοινοτικών πρωτοβουλιών και πλαισίων στήριξης, αναφέρονται ενδεικτικά τα εξής:

- ✚ Κύριο μέσο για την ανάπτυξη των υποδομών ήταν για το Δήμο το «Ειδικό Πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης» (ΕΠΤΑ), στο οποίο πέτυχε τη συνολική απορρόφηση των 1,057 δισεκατομμυρίων δραχμών που του διατέθηκαν. Χαρακτηριστικά αναφέρονται η κατασκευή του νέου Αμαξοστασίου του Δήμου, η προμήθεια του εξοπλισμού μηχανικής αποκομιδής των απορριμμάτων, ο ποδηλατόδρομος Καρδίτσας – Παλαιοκκλησίου, έργα οδοποιίας, ανάπλασης και αξιοποίησης χώρων, παρεμβάσεις που έλυσαν σημαντικά προβλήματα και δημιούργησαν άλλη εικόνα σε πολλές περιοχές. Παράλληλα, ο Δήμος ήταν ο φορέας υλοποίησης του πρώτου διαδημοτικού έργου του ΕΠΤΑ, αφού σε συνεργασία με τους Δήμους Ιτάμου, Νεβρόπολης – Αγράφων και Πλαστήρα, έθεσε σε λειτουργία ένα ολοκληρωμένο σύστημα αποκομιδής απορριμμάτων στην ευρύτερη περιοχή της λίμνης Πλαστήρα.

- ⬇️ Αξίζει ακόμη να αναφερθούν τα Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών, το νέο ΚΑΠΗ στο Αρτεσιανό, οι νέες παιδικές βιβλιοθήκες, ο ηλεκτροφωτισμός βασικών οδών, η επέκταση των αιθουσών διδασκαλίας στο Αρτεσιανό, εκτεταμένα έργα οδοποιίας και ανάπλασης χώρων, νέες πλατείες και γωνιές πρασίνου.
- ⬇️ Πρόσφατα εγκαινιάστηκε η Δημοτική Πινακοθήκη Καρδίτσας, η οποία πλέον στεγάζεται σε δικό της χώρο και φιλοξενεί πλούσια έκθεση των Καρδιτσιωτών ζωγράφων Γιολδάση, Βαλταδώρου, Πωλ, Γούλα, Κάρκα, κ.ά.

Επιπλέον, αναφέρονται τα παρακάτω έργα του Δήμου Καρδίτσας, τα οποία είτε σχεδιάζονται τώρα, είτε ξεκινούν άμεσα. Τα οποία είναι :

- ✓ Η επέκταση του βιολογικού καθαρισμού, ώστε να εξυπηρετεί 45.000 κατοίκους από 30.000 σήμερα, και να ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες και απαιτήσεις της πόλης.
- ✓ Η κατασκευή νέων δικτύων ύδρευσης σε συνολικό μήκος 75 χιλιομέτρων κυρίως στις περιοχές επέκτασης, με ταυτόχρονη αντικατάσταση αγωγών του παλαιού δικτύου υδροδότησης.
- ✓ Τα νέα δίκτυα ομβρίων υδάτων μήκους 20 χιλιομέτρων, στις συνοικίες Ζαχαριώτες, Αγία Παρασκευή και Φαναρίου, αλλά και σε διάφορα σημεία του αστικού ιστού.
- ✓ Το δίκτυο αποχέτευσης ακαθάρτων σε μήκος 51 χιλιομέτρων, που αφορά τις συνοικίες Ζαχαριώτες, Καροπλεσιώτικα, Αγία Παρασκευή, Άγιος Μηνάς, Φαναρίου και Αγίου Νικολάου.

Γ.5.1.2 ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΜΕΛΕΤΗΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Η Δημοτική Αναπτυξιακή Μελετητική Επιχείρηση Καρδίτσας (ΔΗ.Α.Μ.Ε.Κ.) ιδρύθηκε το 1991, όταν η υλοποίηση του πρώτου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης άρχισε να κάνει εμφανή την ανάγκη διεύρυνσης και ευελιξίας των μηχανισμών των ΟΤΑ, οι οποίοι σχετίζονται με την εκπόνηση των μελετών και την επίβλεψη των έργων.

Αποκλειστικός σκοπός της ΔΗΑΜΕΚ είναι η κάλυψη των αναγκών του Δήμου σε εξειδικευμένο στελεχιακό δυναμικό για την εκπόνηση μελετών και την παρακολούθηση όλων των φάσεων εξέλιξης των ποικίλων τεχνικών έργων που υλοποιεί.

Η διαχείριση της κυκλοφορίας με την εκπόνηση μελετών και την επίβλεψη έργων είναι ένας τομέας στον οποίο η ΔΗΑΜΕΚ έχει σημαντική τεχνογνωσία. Το προσωπικό της αποτελείται από Μηχανικούς διαφόρων ειδικοτήτων με αξιόλογη εμπειρία σε όλο το φάσμα των έργων που σχεδιάζει και υλοποιεί ένας ΟΤΑ μεσαίου μεγέθους όπως ο Δήμος Καρδίτσας. Η χρήση σύγχρονων τεχνολογιών πληροφορικής και ο σχετικός τεχνολογικός εξοπλισμός συντελούν στη διαμόρφωση του προφίλ μιας σύγχρονης Δημοτικής Επιχείρησης ικανής να αντεπεξέλθει στις σύνθετες ανάγκες διαχείρισης των έργων του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Γ.5.1.3. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Η Δημοτική Επιχείρηση Τουρισμού Αναψυχής Καρδίτσας (ΔΕΤΑΚ) ιδρύθηκε με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Καρδίτσας το 1988 και στελεχώθηκε το 1991. Σκοποί της εταιρείας βάσει του καταστατικού της είναι:

- Η προώθηση και η ανάπτυξη επιχειρηματικής δραστηριότητας στον πολιτιστικό, τουριστικό τομέα και στον τομέα αναψυχής.
- Η οργάνωση εκδηλώσεων πολιτιστικού και ψυχαγωγικού περιεχομένου και η εκμετάλλευση χώρων αναψυχής και πολιτισμού.
- Η ενημέρωση, επιμόρφωση και ψυχαγωγία των πολιτών, μέσα από έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα, καθώς και οι διαφημίσεις ως μέσο επιχειρηματικής δραστηριότητας.
- Η εκμετάλλευση χώρων parking.
- Η διοργάνωση ετησίων ή περιοδικών φεστιβαλικών εκδηλώσεων με σύνθετα προγράμματα.
- Η λειτουργία επιμέρους τμημάτων που καλλιεργούν διαφόρους τομείς όπως θεατρικό, χορευτικό, μουσικό, φωτογραφικό, ζωγραφικής κ.λπ.
- Η τουριστική αξιοποίηση της περιοχής του Δήμου.
- Η δημιουργία χώρων κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών, όπως Μουσεία, Βιβλιοθήκες, πνευματικά κέντρα, θέατρα κ.λπ.
- Η αξιοποίηση και εκμετάλλευση του Δημοτικού κινηματογράφου με την προβολή κινηματογραφικών ταινιών, θεατρικών παραστάσεων και γενικά με τη λειτουργία του για δραστηριότητες πολιτισμού.

- Η αξιοποίηση του πάρκου Παυσιλύπου, και η λειτουργία του αναψυκτηρίου.
- Η λειτουργία και εκμετάλλευση του αναψυκτηρίου - περιπτέρου του πάρκου Παπαράντζας.
- Η αξιοποίηση και εκμετάλλευση του κυλικείου του Δημοτικού Νεκροταφείου και κυλικείου και του Δημοτικού Νεκροταφείου.

Η ΔΕΤΑΚ σήμερα υλοποιεί 6 έργα ενταγμένα στο Γ ΚΠΣ συνολικού προϋπολογισμού 77.770,00 Ευρώ. Συγκεκριμένα υλοποιεί 4 προγράμματα λειτουργίας Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ) και 2 προγράμματα Βοήθεια στο Σπίτι. Αναλυτικά για κάθε ένα από αυτά:

- ✚ ΚΕΝΤΡΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ: Τα Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών λειτουργούν με εξαιρετική επιτυχία. Πάνω από 400 παιδιά παρακολουθούν τα προγράμματα στα κέντρα αυτά. Επιπλέον αναπτύσσουν σημαντική δραστηριότητα στο χώρο των πολιτιστικών δραστηριοτήτων, με την οργάνωση εκδηλώσεων στα κέντρα ή με τη συνεισφορά τους σε εκδηλώσεις του δήμου, όπως στο πρόγραμμα των εκδηλώσεων για τις απόκριες.
- ✚ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ»: Η ΔΕΤΑΚ λειτούργησε ένα πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» για 5 χρόνια σε συνεργασία με το υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας. Στόχος του προγράμματος είναι η παροχή υποστήριξης σε ανήμπορα και ηλικιωμένα άτομα στο σπίτι. Ήδη εξυπηρετούνταν πάνω από 50 άτομα, ενώ με τα νέα προγράμματα υπολογίζεται ότι ο αριθμός αυτός θα διπλασιαστεί.

Η ΔΕΤΑΚ εκμεταλλεύεται τα κάτωθι:

- ↓ ΑΝΑΨΥΚΤΗΡΙΟ ΠΑΥΣΙΛΥΠΟΥ: Το αναψυκτήριο του Παυσίλυπου λειτουργεί με προσωπικό της ΔΕΤΑΚ. Απασχολούνται 9 άτομα ως τακτικό προσωπικό και 4 άτομα ως έκτακτο. Ο ετήσιος κύκλος εργασιών του αναψυκτηρίου είναι της τάξης των 200.000 €. Το αναψυκτήριο λειτουργεί ως χώρος πολιτιστικών δραστηριοτήτων (κυρίως συναυλιών) και συναθροίσεων.
- ↓ ΑΝΑΨΥΚΤΗΡΙΟ ΠΑΠΑΡΑΝΤΖΑΣ: Το αναψυκτήριο του άλσους της Παπαράντζας μισθώνεται σε ιδιώτη.
- ↓ ΑΝΑΨΥΚΤΗΡΙΟ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΟΥ: Το αναψυκτήριο στο κοιμητήριο μισθώνεται σε ιδιώτη.

Επιπλέον, η ΔΕΤΑΚ έχει αναλάβει τη διαχείριση της διαφήμισης σε δημοτικούς χώρους του Δήμου Καρδίτσας.

Σε ό,τι αφορά τις υπηρεσίες που παρέχει η ΔΕΤΑΚ στον τομέα του Πολιτισμού και του Τουρισμού, αυτές είναι οι εξής:

- ↓ ΚΙΝΗΜΑΤΟΘΕΑΤΡΟ: Το κινηματοθέατρο λειτουργεί για 12 χρόνια με υπαλλήλους της ΔΕΤΑΚ. Η λειτουργία του είναι πολύ καλή, αφού κάθε χρόνο πάνω από 50.000 θεατές παρακολουθούν τις ταινίες, ενώ τα κέρδη του είναι της τάξης των 60.000 €. Για την ενημέρωση των νέων ταινιών εκδίδεται το κινηματογραφικό περιοδικό «ΘΕΑΤΗΣ». Για τη νέα σεζόν προγραμματίζεται η λειτουργία του θερινού κινηματογράφου. Το Δ.Σ. της ΔΕΤΑΚ παρέδωσε στο Δήμο τη μελέτη εφαρμογής του θερινού κινηματογράφου.
- ↓ ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΝΕΩΝ: Έχει δημιουργηθεί, σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς, κέντρο πληροφόρησης νέων στο χώρο της δημοτικής αγοράς. Στο χώρο αυτό συγκεντρώνονται νέοι για να ενημερωθούν και να διασκεδάσουν.

- ✦ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ: Η ΔΕΤΑΚ λειτουργεί το Θεατρικό Εργαστήρι σε συνεργασία με τον Δήμο Καρδίτσας. Το εργαστήρι παρακολουθούν 30 περίπου άτομα. Εκτός από Καρδιτσιώτες καλλιτέχνες, στο εργαστήρι έδωσαν περιστασιακά διαλέξεις και γνωστοί ηθοποιοί.
- ✦ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ: Οι βασικές δραστηριότητες της ΔΕΤΑΚ είναι: οι συναυλίες στο Παυσίλυπο κυρίως, ο διαγωνισμός παιδικού τραγουδιού, οι πολλές μικρές εκδηλώσεις για παιδιά από τα ΚΔΑΠ και η συμμετοχή της ΔΕΤΑΚ σε εκδηλώσεις του Δήμου (ημέρα χωρίς αυτοκίνητο, εκδηλώσεις για τις απόκριες, έκθεση βιβλίου, κ.ά.).
- ✦ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΒΟΛΗ: Στον τομέα αυτό η ΔΕΤΑΚ δραστηριοποιείται στα εξής: συμμετέχει στην Νομαρχιακή Επιτροπή Τουριστικής Προβολής, κάνει εκδόσεις, δίνει πληροφορίες και στέλνει υλικό σε πάρα πολλούς ενδιαφερόμενους να επισκεφτούν την περιοχή.

Πέραν των προαναφερόμενων υπηρεσιών, η ΔΕΤΑΚ παρέχει διοικητική υποστήριξη στο Δήμο Καρδίτσας και στα νομικά πρόσωπα αυτού. Συγκεκριμένα παρέχει προσωπικό και λογιστική-διοικητική υποστήριξη στα νομικά πρόσωπα του δήμου Καρδίτσας, και συνεργάζεται στην εκπόνηση προγραμμάτων.

Επιπλέον, σε συνεργασία με την εκκλησία υλοποιείται πρόγραμμα για την παροχή σίτισης των απόρων δημοτών της πόλης με τη χρηματοδότηση από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας.

Η επιχείρηση σήμερα απασχολεί 44 άτομα (εκ των οποίων 3 άτομα είναι έκτακτο προσωπικό ενώ 13 άτομα έχουν σύμβαση ορισμένου χρόνου διάρκειας δύο ετών).

Γ.5.1.4. ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Το Δημοτικό Λαογραφικό Μουσείο Καρδίτσας ιδρύθηκε το 1982 με σκοπό τη συγκέντρωση και προβολή της λαογραφικής κληρονομιάς της πόλης και του νομού.

Η συλλογή του μουσείου συγκροτείται από τις εξής ενότητες εκθεμάτων:

- Παραδοσιακά λαογραφικά αντικείμενα και στολές, όπως αυθεντικές φορεσιές Καραγκούνας και κοσμήματα, αλλά και χρηστικά αντικείμενα.
- Προσωπικά αντικείμενα του Νικολάου Πλαστήρα, όπως στολές και πολιτικά ρούχα, έπιπλα και φωτογραφίες.
- Την Αρχιερατική στολή του μακαριστού Αρχιεπισκόπου Σεραφείμ, σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο.

Το Λαογραφικό Μουσείο στεγάζεται προσωρινά σε ενοικιαζόμενο κτίριο. Στα πλαίσια του παρόντος επιχειρησιακού σχεδίου σκοπός είναι η μεταφορά του στο ιδιόκτητο κτίριό του (επί της οδού Λ. Σακελαρίου, πλησίον του πάρκου του Παυσίλυπου), το οποίο μέχρι πριν από έναν μήνα περίπου στέγαζε τη Δημοτική Πινακοθήκη, έως ότου η τελευταία εγκαταστάθηκε στο δικό της χώρο.

Στο Δημοτικό Λαογραφικό Μουσείο ανήκει το δημοτικό χορευτικό συγκρότημα «Μαίρη Ιωαννίδη». Βασικό του ρεπερτόριο είναι οι χοροί της Θεσσαλίας που τους έχει παρουσιάσει σε πολυάριθμα φεστιβάλ της Ελλάδας και του εξωτερικού. Λειτουργεί με 300 μέλη (απαρτίζεται από 9 παιδικά τμήματα, 2 εφηβικά και ένα ενηλίκων), και στεγάζεται σε ενοικιασμένο κτίριο. Σε ετήσια βάση το δημοτικό χορευτικό συγκρότημα οργανώνει παιδικό φεστιβάλ παραδοσιακών χορών.

Το Δημοτικό Λαογραφικό Μουσείο Καρδίτσας είναι Ν.Π.Δ.Δ. και διοικείται από 7μελές Δ.Σ., με πρόεδρο δημοτικό σύμβουλο ορισμένο από τον Δήμαρχο Καρδίτσας.

Γ.5.1.5. ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Το Επιμελητήριο Καρδίτσας είναι Ν.Π.Δ.Δ., ιδρύθηκε το 1966 (Β.Δ. 554/11-6-1966) (ΦΕΚ 132/Α/29-6-1966), με έδρα την Καρδίτσα και περιφέρεια αυτού το Νομό Καρδίτσας.

Με τον αρχικό Επιμελητηριακό Νόμο 184/1914 όλα τα Επιμελητήρια έχουν και διατηρούν τη νομική μορφή των Ν.Π.Δ.Δ. Σήμερα δε διέπονται από τις διατάξεις του ισχύοντος Επιμελητηριακού Νόμου 2081/1992 (ΦΕΚ 154/Α/10-9-1992). Σκοπός των Επιμελητηρίων, όπως ορίζει ο προαναφερόμενος ισχύων Νόμος, είναι «η προστασία και ανάπτυξη του εμπορίου, της βιομηχανίας, της βιοτεχνίας και των επαγγελμάτων στην Περιφέρειά τους μέσα στα πλαίσια των συμφερόντων της Εθνικής Οικονομίας και την οικονομική πρόοδο αυτής». Τα Επιμελητήρια αποτελούν γνωμοδοτικά όργανα του Κράτους. Το Επιμελητήριο Καρδίτσας διοικείται από δύο συλλογικά αιρετά όργανα Διοίκησης: α) Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) και β) Τη Διοικητική Επιτροπή (Δ.Ε.).

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από 21 αιρετά μέλη, τα οποία αναδεικνύονται από τις εκλογές που διενεργούνται κάθε τέσσερα χρόνια, κατανέμονται δε ως εξής κατά τμήματα: 1) Εμπορικό τμήμα – 10 έδρες, 2) Βιομηχανικό Τμήμα – 1 έδρα, 3) Επαγγελματικό Τμήμα – 4 έδρες, 4) Βιοτεχνικό Τμήμα – 6 έδρες (σύνολο εδρών: 21). Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Επιμελητηρίου Καρδίτσας είναι σήμερα ο κος Κωνσταντίνος Ψημμένος που εκλέχθηκε το 1997.

Η Διοικητική Επιτροπή αποτελείται από πέντε (5) μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, που εκλέγονται με μυστική ψηφοφορία από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Το Επιμελητήριο τα τελευταία χρόνια έχει επιδοθεί σε έναν «αγώνα δρόμου» προσπαθώντας να συμβαδίσει με τις διεθνείς εξελίξεις και με την αλματώδη ανάπτυξη της τεχνολογίας προσφέροντας ανάλογης ποιότητας υπηρεσίες στα μέλη του. Περιληπτικά αναφέρονται τα εξής:

- ⬇ Συμμετέχει ενεργά με εκπροσώπους του σε περισσότερες από 50 Επιτροπές τοπικού, περιφερειακού και διαπεριφερειακού χαρακτήρα που επηρεάζουν την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή της περιοχής.
- ⬇ Διατηρεί το Μητρώο Εξαγωγέων του νομού Καρδίτσας πλήρως ενημερωμένο και παρέχει κάθε δυνατή βοήθεια στα μέλη του, έτσι ώστε να ασκούν την εξαγωγική τους δραστηριότητα απρόσκοπτα.
- ⬇ Διατηρεί το Μητρώο Ασφαλιστών και το Μητρώο των Μεσιτών Αστικών Συμβάσεων, ελέγχοντας την ακρίβεια των προσκομιζομένων στοιχείων, προστατεύοντας έτσι τους καταναλωτές από ανθρώπους που θα ασκούσαν παράνομα τα επαγγέλματα αυτά.
- ⬇ Παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες των εισαγωγών, των εξαγωγών και των απαραίτητων ενεργειών για την έναρξη μιας νέας επιχείρησης.
- ⬇ Διοργανώνει επιμορφωτικά σεμινάρια για τα μέλη του, για τα θέματα που τους απασχολούν.
- ⬇ Συνεργάζεται με όλους τους φορείς, τους Εμπορικούς Συλλόγους και τις Ομοσπονδίες του Νομού Καρδίτσας, επιδιώκοντας άμεση ενημέρωση για τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο επιχειρηματικός κόσμος.
- ⬇ Πληροφορεί τα μέλη για προσφορές και ζητήσεις Ελληνικών και Ξένων Οίκων συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο στην προώθηση των τοπικών προϊόντων στις αγορές του εξωτερικού.

- ✚ Συμμετέχει με εκπροσώπους του σε πλήθος συνεδρίων, διαλέξεων και σεμιναρίων αποκομίζοντας χρήσιμες πληροφορίες και τεχνογνωσία και κάνοντας τις σχετικές ανακοινώσεις στον τοπικό τύπο.
- ✚ Παρέχει υψηλής ποιότητας υπηρεσίες στα μέλη του με εξειδικευμένο προσωπικό που λειτουργώντας με πλήρη μηχανοργάνωση είναι έτοιμο να παράσχει έγκαιρα και έγκυρα την απαραίτητη πληροφόρηση στα μέλη του.
- ✚ Διατηρεί καθημερινά επαφή με πλήθος Επιχειρηματιών ακούγοντας με προσοχή τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν στις καθημερινές τους ενασχολήσεις και παρεμβαίνοντας άμεσα όταν είναι δυνατόν.

Το Επιμελητήριο Καρδίτσας αναγνωρίζοντας τις αντικειμενικές δυσκολίες που αντιμετωπίζει σήμερα κάθε επαγγελματίας στην άσκηση της επιχειρηματικής του δραστηριότητας, προσπαθεί να παρέχει στα μέλη του έγκυρη και έγκαιρη πληροφόρηση και να συνδράμει όσο μπορεί στην εξομάλυνση των συνθηκών, μέσα στις οποίες καλούνται τα μέλη του να επιβιώσουν επαγγελματικά. Η πεποίθηση της Διοίκησης του Επιμελητηρίου είναι ότι η αλματώδης ανάπτυξη της τεχνολογίας και η παγκοσμιοποίηση μπορούν να αποφέρουν οφέλη εάν αντιμετωπισθούν με σοβαρότητα, διάθεση για δουλειά και αισιοδοξία.

Γ.5.1.6 ΙΕΡΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Η Ιερά Μητρόπολη της πόλης της Καρδίτσας υπήρξε ο πρώτος φορέας κοινωνικής φροντίδας και αλληλεγγύης της πόλης, πολύ προτού το επίσημο κράτος και η τοπική αυτοδιοίκηση αναλάβουν τον σημερινό ενεργό τους ρόλο στην οργανωμένη και σύγχρονη παροχή υπηρεσιών. Από τη σύστασή της στα τέλη του 19^{ου} αιώνα αμέσως μετά την ανεξαρτησία της πόλης από τον Οθωμανικό ζυγό και μέχρι σήμερα η Μητρόπολη πρωτοστατεί σε δράσεις κοινωνικής αλληλεγγύης και φροντίδας που η εμβέλειά τους ξεπερνά τα όρια της πόλης και επεκτείνεται όπου η ανθρωπότητα δοκιμάζεται από πολέμους, καταστροφές και φτώχεια (Πρώην Γιουγκοσλαβικές Δημοκρατίες, Βουλγαρία, Αφρική κ.λπ.).

Εντός των ορίων της πόλης το έργο της Ιεράς Μητρόπολης είναι μεγάλο και η παρηγορητική παρουσία της στους άπορους και δοκιμαζόμενους συμπολίτες, πολύτιμο. Αναφέρουμε ενδεικτικά την πολυετή προσφορά του «Σπιτιού της Αγάπης», ενός σημαντικού εθελοντικού κινήματος, το οποίο με τις δράσεις του έχει γράψει ιστορία και έχει κερδίσει την αναγνώριση των συμπολιτών για το κοινωνικό του έργο.

Το Γηροκομείο Καρδίτσας που λειτουργεί με την επιστασία της Μητρόπολης και είναι το μοναδικό στην πόλη, προσφέρει δωρεάν φροντίδα στους άπορους γέροντες συμπολίτες. Παλαιότερα λειτούργησε χάρη στη φροντίδα της Μητρόπολης οικοτροφείο για άπορα παιδιά, ενώ το πλέον σύγχρονο από τα προγράμματα που υλοποιούνται είναι το ετήσιο πρόγραμμα βοήθειας των απόρων συμπολιτών τις ημέρες των εορτών των Χριστουγέννων, το οποίο υλοποιείται με τη συνεργασία του Δήμου Καρδίτσας.

Σήμερα, ο Ιερός Μητροπολιτικός Ναός αντιμετωπίζει την πρόκληση της προσαρμογής του στις νέες απαιτήσεις για κοινωνική παρέμβαση και κοινωνική προσφορά. Υπάρχει ανάγκη το έργο του να εμπλουτιστεί με νέες σύγχρονες δράσεις προσανατολισμένες στα σύγχρονα προβλήματα της τοπικής κοινωνίας. Η αξιοποίηση ενός μεγάλου περιουσιακού στοιχείου της Ιεράς Μητρόπολης (οικόπεδο 2,6 στρεμμάτων δίπλα στον Μητροπολιτικό Ναό), θα δώσει την ευκαιρία κατασκευής μιας σύγχρονης κτιριακής υποδομής, του «Κέντρου Κοινωνικής Συνοχής και Ανάπτυξης», το οποίο θα αποτελέσει τον πόλο ανάπτυξης μιας πλούσιας κοινωνικής δράσης και θα κινητοποιήσει το σημαντικό εθελοντικό κίνημα που συσπειρώνεται γύρω από τον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό Αγίου Κωνσταντίνου.

Γ.5.1.7. ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΟΙΧΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ (Κ.Α.Π.Η.)

Το Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ) Καρδίτσας ιδρύθηκε το 1983 με σκοπό την πρόληψη βιολογικών και ψυχολογικών προβλημάτων των ηλικιωμένων, ώστε να παραμείνουν αυτόνομα, ισότιμα και ενεργά μέλη του κοινωνικού συνόλου.

Επιπλέον, το Κέντρο επιδιώκει τη διαφώτιση και συνεργασία του ευρύτερου κοινού και των ειδικών φορέων σχετικά με τα προβλήματα και τις ανάγκες των ηλικιωμένων καθώς και την έρευνα θεμάτων σχετικών με του ηλικιωμένους.

Το Κ.Α.Π.Η. Καρδίτσας συγκεκριμένα προσφέρει:

- Κοινωνική εργασία στους ηλικιωμένους και το άμεσο περιβάλλον τους
- Φυσιοθεραπεία
- Ιατρική και φαρμακευτική περίθαλψη
- Οργανωμένη ψυχαγωγία, όπως συνεστιάσεις, κατασκήνωση το καλοκαίρι, εκδρομές με λεωφορείο, χορευτικό τμήμα, χορωδία κ.λπ.
- Επιμόρφωση με διαλέξεις, μελέτη θεμάτων, εργασία σε ομάδες κ.λπ.
- Πρόγραμμα οικογενειακής «**βοήθειας στο σπίτι**» για τα μοναχικά και ανήμπορα μέλη του ΚΑΠΗ.

Τις παραπάνω υπηρεσίες προσφέρει το εξειδικευμένο προσωπικό που υπηρετεί στο ΚΑΠΗ και αποτελείται από: κοινωνικούς λειτουργούς, φυσιοθεραπευτές, γιατρό, νοσοκόμα, επισκέπτρια, οικογενειακούς βοηθούς και διοικητικό προσωπικό.

Το Κ.Α.Π.Η. είναι Ν.Π.Δ.Δ. και διοικείται από 7μελές Δ.Σ., με πρόεδρο δημοτικό σύμβουλο ορισμένο από τον Δήμαρχο Καρδίτσας.

Σήμερα λειτουργούν στο Δήμο Καρδίτσας δύο ΚΑΠΗ υπό ενιαία διοίκηση. Επιπλέον, στην κοινότητα της Καρδίτσομαγούλας (η οποία ενώθηκε με τον δήμο Καρδίτσας μετά την εφαρμογή του σχεδίου Καποδίστριας), λειτουργεί ένα τρίτο ΚΑΠΗ με χωριστό προϋπολογισμό.

Σημαντική εξέλιξη για το μέλλον των ΚΑΠΗ Καρδίτσας, είναι η ένταξη στο Γ΄ ΚΠΣ κατασκευής σύγχρονου κτιρίου με πρότυπο βιοκλιματικό σχεδιασμό, το οποίο θα στεγάσει και θα αναβαθμίσει ποιοτικά τις προσφερόμενες υπηρεσίες. Το νέο κτίριο, ο σχεδιασμός και η λειτουργία του έχουν πιλοτικό χαρακτήρα σε εθνικό επίπεδο.

Γ.5.1.8. ΚΕΝΤΡΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Το Κέντρο Γυναικών Καρδίτσας είναι αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία του Δήμου Καρδίτσας, ΝΠΙΔ, ιδρύθηκε τον Δεκέμβριο του 1992 και έχει ως κύριους σκοπούς:

- την παροχή υπηρεσιών συμβουλευτικής, ενημέρωσης και βοήθειας στις γυναίκες της περιοχής σε θέματα εργασίας,
- την ενεργό υποστήριξη του σε "μειονεκτούσες" ομάδες γυναικών της περιοχής, όπως οι άγαμες μητέρες, οι μετανάστριες, οι γυναίκες που υφίστανται βία μέσα και έξω από το σπίτι,
- τη συνεργασία με όλους εκείνους τους φορείς που έχουν άμεση σχέση με τα εργασιακά, κοινωνικά, πολιτικά και πολιτιστικά θέματα των γυναικών,
- την παροχή πληροφόρησης ακόμη και στις γυναίκες των ορεινών ή απομακρυσμένων περιοχών,

- την ενθάρρυνση και στήριξη για την απόκτηση και ανάπτυξη σύγχρονων επαγγελματικών δεξιοτήτων των γυναικών,
- τη συμμετοχή των γυναικών σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης,
- τη στήριξη των επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων, λαμβάνοντας υπόψη τις τοπικές παραμέτρους και τις συνθήκες που επικρατούν, και την ενθάρρυνση των τοπικών πρωτοβουλιών,
- την ευαισθητοποίηση των κοινωνικών εταίρων και των φορέων για την επαγγελματική προώθηση και ένταξη των γυναικών στην αγορά εργασίας υποστηρίζοντας την ισότιμη πρόσβαση στην απασχόληση και την ίση μεταχείριση στο χώρο εργασίας,
- τη διευκόλυνση του συνδυασμού των πολλαπλών ρόλων των γυναικών (επαγγελματικές και οικογενειακές ευθύνες), παρέχοντας στις εργαζόμενες μητέρες τη δυνατότητα να κάνουν χρήση των υπηρεσιών του (Χώρος Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών, Βρεφικός Σταθμός, Τμήμα Στήριξης Γυναικών, Τμήμα Προώθησης Γυναικείας Απασχόλησης - Επιχειρηματικότητας).

Το Κέντρο Γυναικών Καρδίτσας, έχει την έδρα του στον Δήμο Καρδίτσας (επί της οδού Σταμούλη 9, εντός της περιοχής παρέμβασης), δραστηριοποιείται δε στην ευρύτερη περιοχή του Νομού Καρδίτσας. Συμμετέχει σε περιφερειακά, εθνικά, αλλά και διακρατικά δίκτυα προώθησης των ίσων ευκαιριών απασχόλησης για τις γυναίκες. Κύριο μέλημα του Κέντρου Γυναικών είναι η συνεχής λειτουργία ενός «δικτύου» ατόμων - στελεχών και φορέων, σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, ώστε οι παρεχόμενες υπηρεσίες να είναι «βέλτιστες» και οι αποτελεσματικότερες για τις γυναίκες της περιοχής, συμβάλλοντας έτσι ενεργά στη μέγιστη δυνατή αξιοποίηση του γυναικείου ανθρώπινου δυναμικού.

Τα έσοδα του Κέντρου Γυναικών Καρδίτσας προέρχονται από την υλοποίηση Ευρωπαϊκών προγραμμάτων που συνάγουν στην επίτευξη των σκοπών του και από επιχορηγήσεις του Δήμου Καρδίτσας.

Το Κέντρο Γυναικών Καρδίτσας στεγάζεται σε ενοικιαζόμενο κτίριο στο κέντρο της πόλης 170 τ.μ. Διαθέτει σύγχρονο τεχνολογικό εξοπλισμό και ειδικό λογισμικό για την υποστήριξη των δράσεών του.

Τα μόνιμα στελέχη του -επιστημονικό και διοικητικό δυναμικό- και οι εξωτερικοί συνεργάτες του είναι άτομα (κυρίως γυναίκες), τα οποία γνωρίζουν πολύ καλά την περιοχή αναφοράς και υλοποίησης των ενεργειών, τις ιδιαιτερότητες, τις υπάρχουσες συνθήκες, τις οικονομικές, κοινωνικές, πολιτιστικές παραμέτρους που επηρεάζουν τη θέση των γυναικών της περιοχής.

Στο Κέντρο Γυναικών Καρδίτσας απασχολούνται:

- ✓ εννέα (9) άτομα πλήρους απασχόλησης
- ✓ ένα (1) άτομο μερικής απασχόλησης
- ✓ δύο (4) άτομα ως εξωτερικοί συνεργάτες.

Στόχος: Η υποστήριξη των ίσων ευκαιριών των γυναικών στην εύρεση εργασίας, η εξασφάλιση της επαγγελματικής τους εξέλιξης και η άμβλυση των δυσκολιών ένταξής τους στην αγορά εργασίας.

Γ.5.1.9. ΚΕΝΤΡΟ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ ΓΙΑ Α.Μ.Ε.Α.

Οι «Ορίζοντες, Κέντρο Υποστήριξης και Παροχής Συμβουλών για Ανθρώπους με Ειδικές Ανάγκες» είναι Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία που ιδρύθηκε το 1994 με πρωτοβουλία της Αναπτυξιακής Καρδίτσας.

Από το 1994 έως σήμερα το Κέντρο Ορίζοντες έχει παρουσιάσει σημαντική διεύρυνση τόσο των προγραμμάτων που υλοποιεί όσο και των πολιτών που εξυπηρετεί. Εξίσου σημαντική είναι και η αποδοχή που έχει κερδίσει ανάμεσα στους πολίτες, οι οποίοι υποστηρίζουν ενεργά τις δράσεις του, τόσο ηθικά όσο και υλικά.

Οι Ορίζοντες μέσα στα λίγα χρόνια λειτουργίας τους έχουν γίνει αποδέκτες σημαντικών δωρεών από τους πολίτες και εισφορών τόσο σε χρήματα όσο και σε ακίνητη περιουσία. Το κτίριο στο οποίο στεγάζεται σήμερα το Κέντρο Ορίζοντες, είναι αγορά κατόπιν μεγάλης δωρεάς μιας συμπολίτισσας.

Ακολουθεί μια αναφορά στα προγράμματα και τις δράσεις του Κέντρου Ορίζοντες:

- Εργαστήρι επαγγελματικής κατάρτισης στην κεραμική για ΑΜΕΑ (14 νέοι και νέες).
- Εργαστήρι προεπαγγελματικής κατάρτισης και δημιουργικής απασχόλησης για ΑΜΕΑ (15 νέοι και νέες).
- Απογευματινό εργαστήρι ζωγραφικής (14 νέοι και νέες).
- Εργαστήρι κατασκευής εικόνων (8 νέοι και νέες).
- Πρόγραμμα λογοθεραπείας για 29 παιδιά με πρόβλημα λόγου.
- Χριστουγεννιάτικο και Πασχαλινό παζάρι με έργα του εργαστηρίου κεραμικής. Τα γιορτινά παζάρια του Κέντρου Ορίζοντες, έχουν ήδη γίνει παράδοση στην Καρδίτσα. Τα κέρδη τους μοιράζονται στους νέους που εργάστηκαν για το σκοπό αυτό.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η επταετής λειτουργία του Κέντρου Ορίζοντες έχει επιφέρει εμφανείς αλλαγές στο τοπίο της κοινωνικής ένταξης και της κατάρριψης των κοινωνικών στερεοτύπων για τα ΑΜΕΑ.

Η Καρδίτσα ήταν μια πόλη στην οποία δεν κυκλοφορούσαν και δεν είχαν κανενός τύπου κοινωνική ζωή τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Σήμερα, η πόλη εμφανίζεται πιο φιλική, η κοινωνία πιο ανεκτική και ενημερωμένη. Οι μικρές κυκλοφοριακές ρυθμίσεις και οι ράμπες στον κινηματογράφο, τις καφετέριες και τους πεζόδρομους της πόλης, διευκολύνουν ώστε η πόλη να προχωρήσει σε ουσιαστικά βήματα για την ισονομία και αυτονομία των πολιτών με ειδικές ανάγκες. Η πολιτική αυτή, έχει ως ορατό αποτέλεσμα, μια κατακόρυφη αύξηση της κυκλοφορίας και της κοινωνικοποίησης των ανθρώπων με ειδικές ανάγκες που κατοικούν στην πόλη αλλά και το νομό Καρδίτσας.

Όπως αναφέρθηκε, το Κέντρο Ορίζοντες είναι αστική με κερδοσκοπική εταιρεία. Διοικείται από 9-μελές συμβούλιο ο πρόεδρος του οποίου ορίζεται από τον Δήμαρχο Καρδίτσας.

Γ.5.1.10. ΠΡΟΤΑΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Η Πρόταση Κοινωνικής Παρέμβασης Καρδίτσας είναι Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία που ιδρύθηκε το 1997 με πρωτοβουλία του Δήμου Καρδίτσας σε συνεργασία με τον ΟΚΑΝΑ.

Ο ΟΚΑΝΑ είναι ο κύριος χρηματοδότης των δράσεων του Κέντρου, με πόρους που ανέρχονται για το 2001 στα 30 εκ. δραχμές.

Βασικός στόχος του κέντρου είναι η ενημέρωση, ευαισθητοποίηση, κινητοποίηση του γενικού πληθυσμού σε θέματα πρόληψης ενάντια στην εξάρτιση.

Υλοποιεί προγράμματα εκπαίδευσης εκπαιδευτικών, δημιουργίας ομάδων γονέων για την οικοδόμηση ουσιαστικής επικοινωνίας μέσα στην οικογένεια, καθώς και προγράμματα πρωτογενούς πρόληψης στα σχολεία.

Η Πρόταση Κοινωνικής Παρέμβασης στεγάζεται σε ενοικιασμένο κτίριο και διοικείται από -μελές συμβούλιο, ο πρόεδρος του οποίου ορίζεται από τον Νομάρχη Καρδίτσας.

ΜΕΡΟΣ Δ΄
ΠΡΟΤΑΣΗ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Δ.1.1 Εισαγωγή

Η μορφοποίηση των στρατηγικών στόχων και των συγκεκριμένων παρεμβάσεων του παρόντος Επιχειρησιακού Σχεδίου ακολούθησε τις κατευθυντήριες αρχές της **Αειφόρου Ανάπτυξης** όπως αυτές έχουν διατυπωθεί από την Ε.Ε, τον Ο.Ο.Σ.Α. και άλλους διεθνείς οργανισμούς.

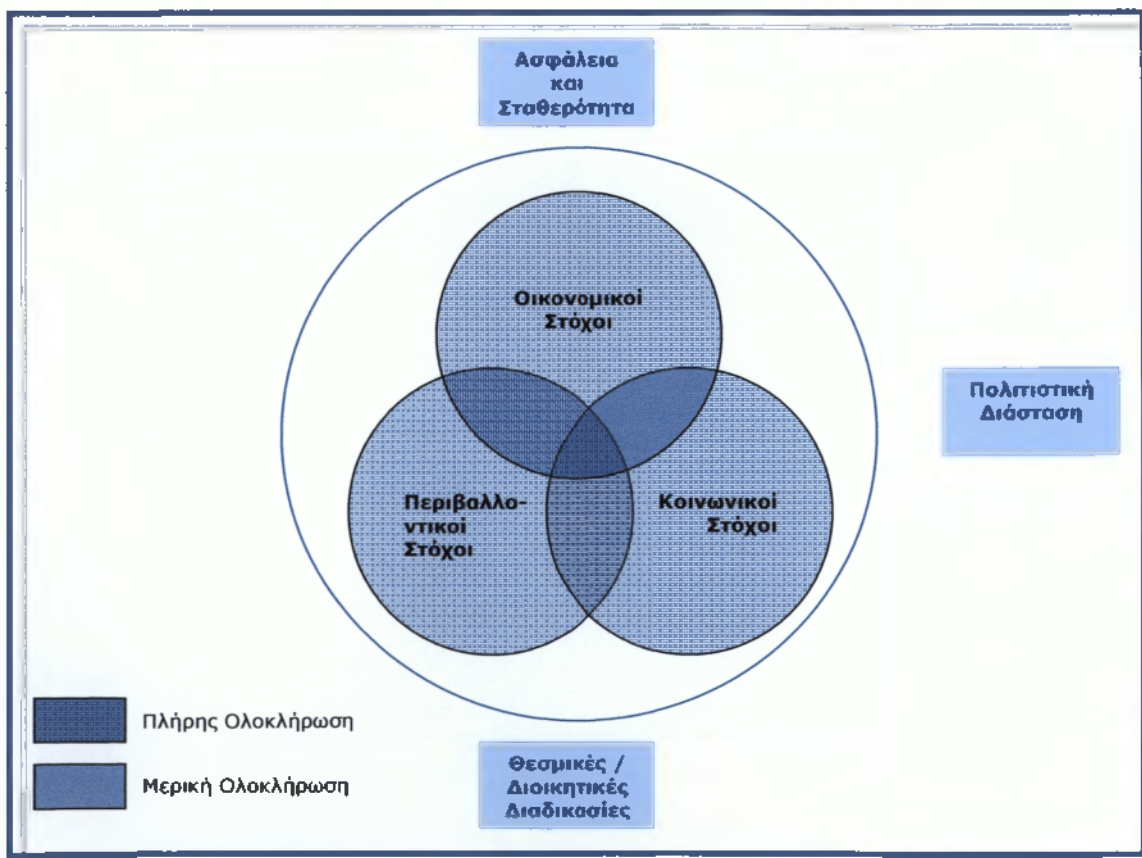
Συγκεκριμένα, η διαμόρφωση στρατηγικής των ολοκληρωμένων παρεμβάσεων αστικής ανάπτυξης στην περιοχή Αγίου Κωνσταντίνου του Δήμου Καρδίτσας, βασίστηκε στην ακόλουθη μεθοδολογία:

- © **Ανοιχτή διαβούλευση** με την τοπική κοινωνία, με στόχο την παρουσίαση των αρχικών ιδεών του Δήμου, την ανταλλαγή απόψεων και πληροφοριών με τους τοπικούς φορείς και κατοίκους, την επίτευξη ομοφωνίας και την κατοχύρωση της πολιτικής υποστήριξης των δράσεων.
- © Διασφάλιση διατηρήσιμων ευεργετικών επιδράσεων σε **μειονεκτούσες και περιθωριοποιημένες κοινωνικές ομάδες** καθώς και στις **μελλοντικές γενεές**.
- © Οικοδόμηση σε **υφιστάμενες στρατηγικές και διαδικασίες**, αντί της πρόσθεσης νέων, ώστε να επιτευχθεί σύγκλιση και συνοχή.

- **Ολοκλήρωση των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών στόχων** μέσω αμοιβαία υποστηρικτικών πολιτικών και πρακτικών.
- Αναγνώριση των **περιβαλλοντικών θεμάτων** ως παράγοντα – κλειδί για την ανάπτυξη και τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης.

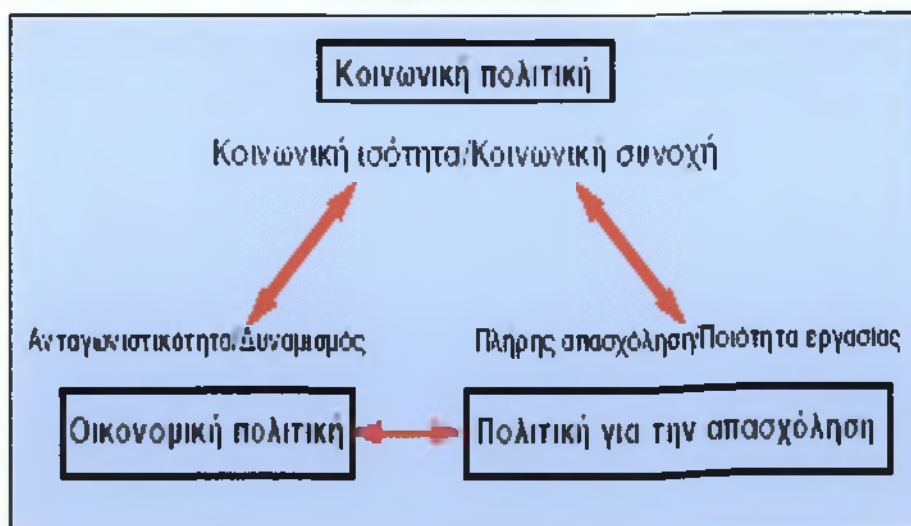
Το σχήμα που ακολουθεί, απεικονίζει τη συνολική προσέγγιση για τη διαμόρφωση στρατηγικών, στόχων και συγκεκριμένων δράσεων στα πλαίσια του παρόντος επιχειρησιακού σχεδίου:

ΣΧΗΜΑ 1: Ο Σχεδιασμός Στρατηγικής Αειφόρου Ανάπτυξης στην Περιοχή Αγίου Κωνσταντίνου του Δήμου Καρδίτσας

Ειδικότερα σε ό,τι αφορά τις στρατηγικές για την επίτευξη κοινωνικής συνοχής και τόνωσης της απασχόλησης, το παρόν Επιχειρησιακό Σχέδιο υιοθετεί την ολοκληρωμένη προσέγγιση που προτείνει η Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία αντιμετωπίζει την κοινωνική πολιτική, την οικονομική πολιτική και την πολιτική για την απασχόληση ως ένα πλέγμα, όπως απεικονίζεται στο ακόλουθο σχήμα. Τα μίγματα πολιτικής που ορίζει το σχήμα αναπτυξιακής συνεργασίας στο παρόν σχέδιο για τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου κύκλου οικονομικής και κοινωνικής προόδου, αντανακλούν την αλληλεξάρτηση των πολιτικών αυτών και στοχεύουν στη μεγιστοποίηση της αμοιβαίας θετικής τους ενίσχυσης.

ΣΧΗΜΑ 2: Το Πλέγμα Κοινωνικής-Οικονομικής Πολιτικής & Απασχόλησης

Δ.1.2. Μεθοδολογική Προσέγγιση

Το Επιχειρησιακό Σχέδιο της περιοχής Αγίου Κωνσταντίνου του Δήμου Καρδίτσας περιλαμβάνει την περιγραφή ζητημάτων που σχετίζονται με την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, το που επιθυμεί να πάει και με ποιόν τρόπο θα φτάσει εκεί, στα πλαίσια πάντα του ΠΕΠ Θεσσαλίας και των βασικών στόχων, στα οποία εντάσσεται.

Τα επιμέρους στοιχεία της διαδικασίας του επιχειρησιακού σχεδιασμού δίνουν απαντήσεις σε κάθε ένα από αυτά τα ζητήματα έτσι, ώστε τα δεδομένα που προκύπτουν να είναι κατανοητά και διαχειρίσιμα σε όρους σκοπού και καταβαλλόμενης προσπάθειας. Τα επιμέρους στοιχεία σχηματίζουν ένα συνθετικό, κατανοητό σύνολο.

Το Σχήμα παρέχει μια συνολική θεώρηση του πλαισίου και των επιμέρους στοιχείων που συνεργάζονται για την ολοκλήρωση της διαδικασίας του επιχειρησιακού σχεδιασμού για την προτεινόμενη περιοχή παρέμβασης.

Διαδικασία Επιχειρησιακού Σχεδιασμού

Εκτίμηση Παραμέτρων
Εσωτερικού / Εξωτερικού
Περιβάλλοντος

Αποστολή
και όραμα
του Δήμου Καρδίτσας

ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΜΑΣΤΕ ΤΩΡΑ?

Στρατηγικοί άξονες
& Στόχοι

Επιχειρησιακός
Σχεδιασμός

ΠΟΥ ΘΕΛΟΥΜΕ ΝΑ ΠΑΜΕ?

Παρεμβάσεις / Πράξεις

ΠΩΣ ΠΑΜΕ ΕΚΕΙ?

Δείκτες
Αποτελεσματικότητας

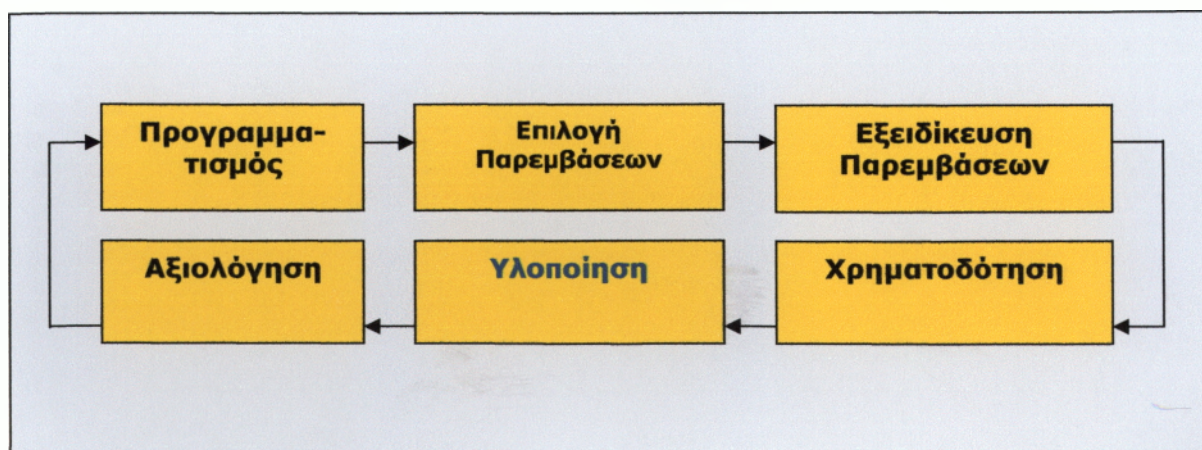
**ΠΩΣ ΜΕΤΡΑΜΕ
ΤΗΝ ΠΡΟΟΔΟ ΜΑΣ?**

Παρακολούθηση της
Υλοποίησης

Σχεδιασμό και τη διαμόρφωση των προτεινόμενων παρεμβάσεων / πράξεων, είναι αυτό που περιγράφεται ως **Προσέγγιση Λογικού Πλαισίου**. Η Προσέγγιση Λογικού Πλαισίου (Π.Λ.Π.) είναι ένα αποτελεσματικό εργαλείο Διοίκησης τόσο κατά την διάρκεια προγραμματισμού και προετοιμασίας του προγράμματος δράσεων όσο και κατά την υλοποίηση και αξιολόγηση του. Οι Φορείς Υλοποίησης (stakeholders) ενεπλάκησαν ενεργά στη διαδικασία, καθώς η μέθοδος Π.Λ.Π. απαιτεί συλλογική εργασία και υποστήριξη από την πλευρά των υπευθύνων για τον σχεδιασμό του Προγράμματος Δράσεων. Η μέθοδος Π.Λ.Π., για να είναι αποτελεσματική, συνδυάστηκε και με άλλα εργαλεία τεχνικής και οικονομικής ανάλυσης (SWOT, BBS, κ.λπ.). Η μέθοδος Π.Λ.Π. είναι το κύριο εργαλείο στην φάση της Αναγνώρισης και Επιλογής των παρεμβάσεων / έργων του προγραμματικού κύκλου.

Η προσέγγιση Π.Λ.Π. μπορεί να εφαρμοστεί σε όλα τα στάδια του προγραμματικού κύκλου, όπως απεικονίζεται στο παρακάτω σχήμα:

ΣΧΗΜΑ 4: Προγραμματικός Κύκλος

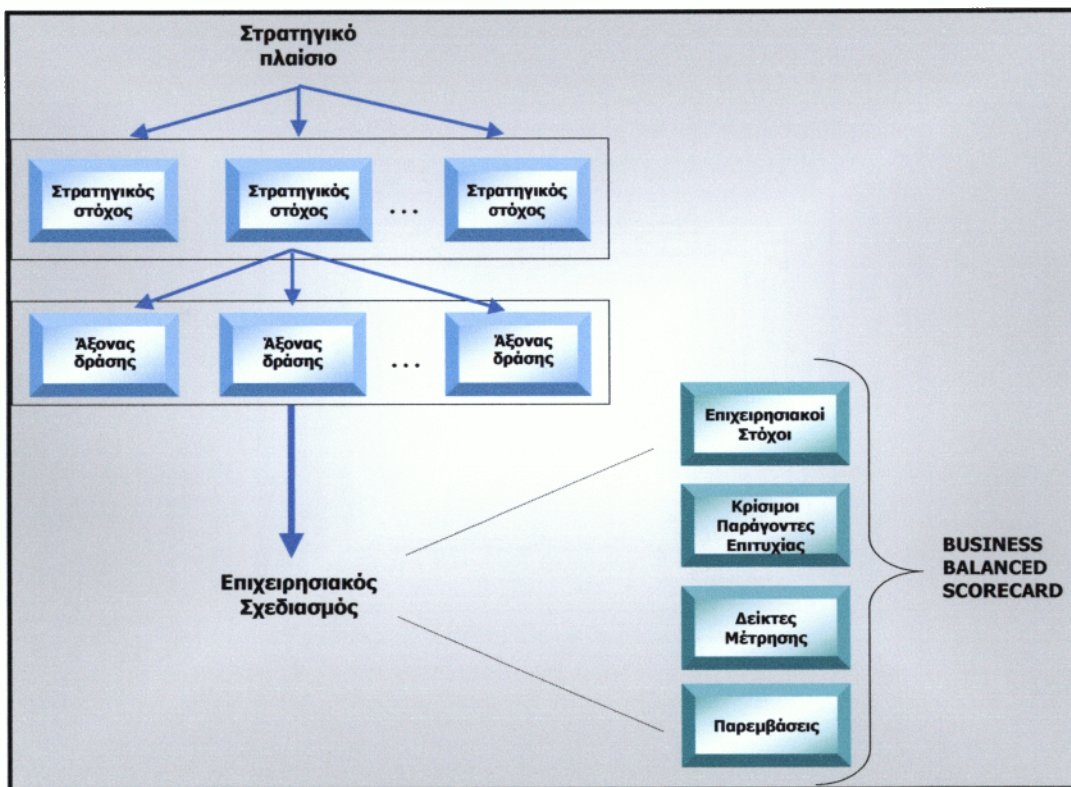

Η εφαρμογή της μεθόδου προϋποθέτει ανάλυση των γενικών και ειδικών στόχων που έχουν τεθεί με τη μορφή ενός λογικού δένδρου στόχων για την διαπίστωση πιθανών χασμάτων στην αλληλουχία των στόχων. Με την ολοκλήρωση του λογικού δένδρου των στόχων έχουμε μια κατανοητή εικόνα της μελλοντικής επιθυμητής κατάστασης και είμαστε σε θέση να εφαρμόσουμε την μέθοδο ΠΛΠ, η οποία ουσιαστικά είναι η κατασκευή μιας Μήτρας Λογικού Πλαισίου (ΜΛΠ). Η ΜΛΠ εμφανίζει την λογική της παρέμβασης και περιγράφει τις υποθέσεις και τους κινδύνους που σχετίζονται με αυτή.

Το πρώτο βασικό βήμα στη φάση του προγραμματισμού, είναι ο καθορισμός των στρατηγικών αξόνων / τομέων παρέμβασης και των στρατηγικών στόχων. Στο συγκεκριμένο επιχειρησιακό σχέδιο, ως στρατηγικοί τομείς παρέμβασης ορίζονται :1) Τοπική Οικονομία, 2) Τοπική Κοινωνία και 3) Αστικό (Πολεοδομημένο και Φυσικό) Περιβάλλον.

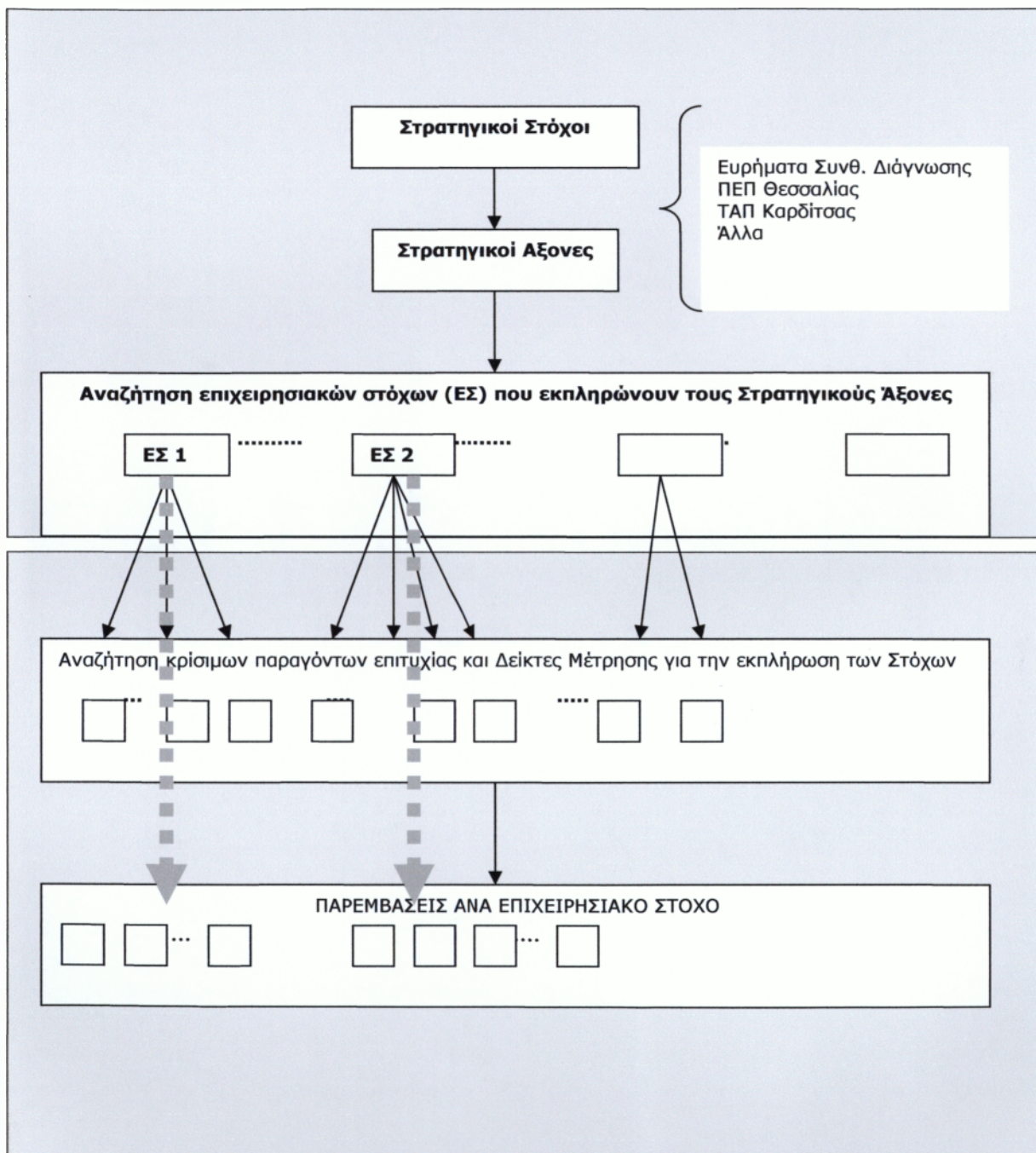
Εφ' όσον καθοριστούν οι στρατηγικοί στόχοι του επιχειρησιακού σχεδίου, στη συνέχεια μετασχηματίζονται σε Παρεμβάσεις με ενδιάμεσα στάδια τους Επιχειρησιακούς Στόχους (ΕΣ), με ταυτόχρονη λογική και λειτουργική σύνδεση των συστατικών της Στρατηγικής και των παρεμβάσεων. Η εξειδίκευση του Στρατηγικού πλαισίου, ώστε να εξασφαλιστεί η συμβατότητα με το ΠΕΠ Θεσσαλίας και άλλα αναπτυξιακά / επιχειρησιακά προγράμματα, αλλά και ο καθορισμός των κατευθύνσεων του σχεδιασμού, προσαρμόζει συνολικά την μεθοδολογική προσέγγιση με βάση το παρακάτω σχηματικό διάγραμμα:

ΣΧΗΜΑ : Διαγραμματική Αποτύπωση Μεθοδολογίας Επιχειρησιακού Σχεδιασμού

Επιπλέον, η μεθοδολογία εξειδικεύει την απαιτούμενη συσχέτιση με υφιστάμενα προγράμματα και πολιτικές και τους Στρατηγικούς Στόχους ως ακολούθως:

ΣΧΗΜΑ 6: Εξειδίκευση Μεθοδολογίας Επιχειρησιακού Σχεδιασμού

Σχήμα 4: Εξειδίκευση Μεθοδολογίας Επιχειρησιακού Σχεδιασμού

Δ.1.3. Γενικοί Στρατηγικοί Στόχοι

Οι Στρατηγικοί Στόχοι του σχήματος αναπτυξιακής συνεργασίας για την αστική ανάπτυξη της περιοχής Αγίου Κωνσταντίνου του Δήμου Καρδίτσας, είναι κατά κύριο λόγο η συνισταμένη τεσσάρων παραμέτρων-πλαισίων, ήτοι:

- ▣ Η παρούσα ανάλυση και διάγνωση
- ▣ Το ΠΕΠ Θεσσαλίας
- ▣ Το Τοπικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα του Δήμου Καρδίτσας
- ▣ Η γενικότερη Εθνική πολιτική για την περιφερειακή και αειφόρο ανάπτυξη.

Ειδικότερα, οι στρατηγικοί στόχοι πρέπει:

- ✓ να αναδεικνύουν τα δυνατά σημεία της διάγνωσης
- ✓ να επαναπροσεγγίζουν και διορθώνουν τις αδυναμίες της διάγνωσης
- ✓ να εκμεταλλεύονται τις ευκαιρίες του περιβάλλοντος δραστηριοποίησης
- ✓ να θωρακίζουν τις απειλές εξωγενών παραγόντων
- ✓ να συμβάλλουν στην περιβαλλοντική, παραγωγική και πολιτισμική συνοχή
- ✓ να προστατεύουν και βελτιώνουν το αστικό περιβάλλον προς την κατεύθυνση της τοπικής και συνολικής βιώσιμης ανάπτυξης
- ✓ να συμβάλλουν στην κοινωνική συνοχή και αναβάθμιση
- ✓ να ενδυναμώνουν την οικονομική ευημερία και την απασχόληση
- ✓ να προωθούν την ισότητα
- ✓ να συμβάλλουν στην καλή διακυβέρνηση της περιοχής και στην τοπική ισχυροποίηση.

Το ανωτέρω σύνολο ζητούμενων προσδιορίζουν τους **Γενικούς / Στρατηγικούς Στόχους** του επιχειρησιακού σχεδίου ανά τομέα παρέμβασης ως εξής:

ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΓΕΝΙΚΟΙ / ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ (ΓΣ)
ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	➤ ΓΣ 1: Επέκταση, Διαφοροποίηση και Ευελιξία της Τοπικής Οικονομίας
	➤ ΓΣ 2: Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού και Τοπικής Απασχόλησης
ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ	➤ ΓΣ 3: Δημιουργία Κοινωνικών Υποδομών
	➤ ΓΣ 4: Προώθηση της Ισότητας και της Κοινωνικής Ένταξης Ομάδων που πλήττονται από αποκλεισμό
ΑΣΤΙΚΟ (ΠΟΛΕΟΔΟΜΗΜΕΝΟ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟ) ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	➤ ΓΣ 5: Μείωση του Θορύβου – Μείωση της Ρύπανσης του Εδάφους
	➤ ΓΣ 6: Αστική Ανάπλαση
	➤ ΓΣ 7: Διαχείριση / Βελτίωση της Κυκλοφορίας – Αναδιοργάνωση / Βελτίωση του Συστήματος Μεταφορών
	➤ ΓΣ 8: Προστασία και Προβολή της Πολιτιστικής Κληρονομιάς
	➤ ΓΣ 9: Αύξηση των Ελεύθερων και Οργανωμένων Φυσικών Χώρων στην Περιοχή

Δ.1.4. Ειδικό Στόχοι

Αναλύοντας περαιτέρω τους γενικούς / στρατηγικούς στόχους που παρατέθηκαν στην προηγούμενη ενότητα, αυτοί εξειδικεύονται σε επίπεδο ειδικών (ή επιχειρησιακών) στόχων. Οι **Ειδικό Στόχοι** του επιχειρησιακού σχεδίου, όπως συσχετίζονται με τους γενικούς στόχους, είναι οι ακόλουθοι:

ΤΟΜΕΙΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΓΕΝΙΚΟΙ / ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΕΙΔΙΚΟΙ / ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ (ΕΣ)
ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	ΓΣ 1: Επέκταση, Διαφοροποίηση και Ευελιξία της Τοπικής Οικονομίας	<ul style="list-style-type: none">● ΕΣ 1: Τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας της περιοχής παρέμβασης με την ανάπτυξη νέων «εναλλακτικών» επιχειρήσεων με σύγχρονο προσανατολισμό και κύρια κατεύθυνση το πολιτισμό και την ψυχαγωγία.● ΕΣ 2: Εκσυγχρονισμός παλαιών παραδοσιακών επιχειρήσεων που έχουν σημαντικές πιθανότητες βιωσιμότητας.
	ΓΣ 2: Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού και Τοπικής Απασχόλησης	<ul style="list-style-type: none">● ΕΣ 3: Νέες θέσεις εργασίας στο εμπόριο και την παροχή υπηρεσιών κοινωνικού και πολιτιστικού περιεχομένου, με στόχο τη βελτίωση των επιπέδων απασχόλησης και την καταπολέμηση της ανεργίας.

ΤΟΜΕΙΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΓΕΝΙΚΟΙ / ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΕΙΔΙΚΟΙ / ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ (ΕΣ)
ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ	ΓΣ 3: Δημιουργία Κοινωνικών Υποδομών	<ul style="list-style-type: none"> Ⓢ ΕΣ 4: Βελτίωση των κοινωνικών υποδομών, με έμφαση στη γυναικεία απασχόληση, τον πολιτισμό και την ψυχαγωγία, και τη μέριμνα για ΑΜΕΑ.
	ΓΣ 4: Προώθηση της Ισότητας και της Κοινωνικής Ένταξης Ομάδων που πλήττονται από αποκλεισμό	<ul style="list-style-type: none"> Ⓢ ΕΣ 5: Βελτίωση του επιπέδου διαβίωσης όλων των ευπαθών ομάδων πληθυσμού στην περιοχή. Συγκεκριμένα, βελτίωση της προσβασιμότητας, της ασφάλειας, της άνεσης και της ψυχαγωγίας για ΑΜΕΑ, ηλικιωμένους και παιδιά. Ⓢ ΕΣ 6: Βελτίωση της απασχολησιμότητας των γυναικών και των νέων.
ΑΣΤΙΚΟ (ΠΟΛΕΟΔΟΜΗΜΕΝΟ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟ) ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΓΣ 5: Μείωση του Θορύβου – Μείωση της Ρύπανσης του Εδάφους	<ul style="list-style-type: none"> Ⓢ ΕΣ 7: Μείωση της αστικής ρύπανσης σε αέριους ρύπους με τη βοήθεια σημαντικών κυκλοφοριακών ρυθμίσεων και πεζοδρομήσεων. Ⓢ ΕΣ 8: Μείωση των επιπέδων του θορύβου. Ⓢ ΕΣ 9: Εξυγίανση της περιοχής με βελτίωση της δυνατότητας ελέγχου των συνθηκών καθαριότητας και υγιεινής.

ΤΟΜΕΙΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΓΕΝΙΚΟΙ / ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΕΙΔΙΚΟΙ / ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ (ΕΣ)
	ΓΣ 6: Αστική Ανάπλαση	<ul style="list-style-type: none"> ⦿ ΕΣ 10: Σημαντικές πολεοδομικές ρυθμίσεις και αναβάθμιση του κτισμένου περιβάλλοντος. ⦿ ΕΣ 11: Ενοποιήσεις κοινοχρήστων χώρων, επεμβάσεις σε επίπεδο δρόμου, νέες κοινωνικές υποδομές και εκσυγχρονισμός των υπαρχόντων. ⦿ ΕΣ 12: Αναβάθμιση λειτουργικού περιβάλλοντος συνολικά.
	ΓΣ 7: Διαχείριση / Βελτίωση της Κυκλοφορίας – Αναδιοργάνωση / Βελτίωση του Συστήματος Μεταφορών	<ul style="list-style-type: none"> ⦿ ΕΣ 13: Ανάπτυξη περιοχής κρίσιμης για την λειτουργική ενότητα της πόλης με συνοδευτικές κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, ενοποιήσεις και αναπλάσεις.
	ΓΣ 8: Προστασία και Προβολή της Πολιτιστικής Κληρονομιάς	<ul style="list-style-type: none"> ⦿ ΕΣ 14: Ανάδειξη κτιρίων με μνημειακό και ιστορικό χαρακτήρα ⦿ ΕΣ 15: Προστασία και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς

ΤΟΜΕΙΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΓΕΝΙΚΟΙ / ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΕΙΔΙΚΟΙ / ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ (ΕΣ)
	<p>ΓΣ 9: Αύξηση των Ελεύθερων και Οργανωμένων Φυσικών Χώρων στην Περιοχή</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☉ ΕΣ 16: Αναβάθμιση του αστικού πρασίνου. ☉ ΕΣ 17: Βελτίωση της προσβασιμότητας του πάρκου του Πausιλύπου, οπτική και λειτουργική διάχυση της ευεργετικής παρουσίας του πάρκου και προέκτασή του με νησίδες αστικού πρασίνου στην περιοχή παρέμβασης.

Στον πίνακα που ακολουθεί, παρουσιάζονται όλες οι προτεινόμενες παρεμβάσεις / πράξεις για την επίτευξη των ειδικών (και κατ' επέκταση των γενικών) στόχων, ανά τομέα παρέμβασης και συγκεκριμένη κατηγορία:

Τομέας	Κατηγορία	Ειδικοί στόχοι	Πράξεις που συμβάλλουν
Α. Τοπική Οικονομία	A1. Επίπεδο οικονομικής δραστηριότητας	<ul style="list-style-type: none"> Τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας της περιοχής παρέμβασης με την ανάπτυξη νέων «εναλλακτικών» επιχειρήσεων με σύγχρονο προσανατολισμό και κύρια κατεύθυνση το πολιτισμό και την ψυχαγωγία. Εκσυγχρονισμός παλαιών παραδοσιακών επιχειρήσεων που έχουν σημαντικές πιθανότητες βιωσιμότητας. 	<p>1. Προγράμματα Ενίσχυσης Υφιστάμενων και Νέων Επιχειρήσεων στην Περιοχή Παρέμβασης – Στήριξη Επιχειρήσεων και Επαγγελματιών για την Ενσωμάτωση Νέων Τεχνολογιών (ΕΤΠΑ)</p> <p>2. Συμβουλευτικές Υπηρεσίες προς Επιχειρήσεις και Επαγγελματίες μέσω Γραφείου Ενημέρωσης & μέσω Διαδικτύου (Offline & Online) (ΕΤΠΑ)</p>
	A2. Επίπεδα απασχόλησης - ανεργίας	<ul style="list-style-type: none"> Νέες θέσεις εργασίας στο εμπόριο και την παροχή υπηρεσιών κοινωνικού και πολιτιστικού περιεχομένου, με στόχο τη βελτίωση των επιπέδων απασχόλησης και την καταπολέμηση της ανεργίας. 	<p>3. Προγράμματα Επιδότησης Απασχόλησης, Αυτοαπασχόλησης και Απόκτησης Εργασιακής Εμπειρίας (ΕΚΤ)</p> <p>4. Προγράμματα Κατάρτισης Στελεχών στις Σύγχρονες Μεθόδους Παροχής Κοινωνικών Υπηρεσιών, Τουριστικών Υπηρεσιών & Πολιτιστικής Διαχείρισης (ΕΚΤ)</p>

Τομέας	Κατηγορία	Ειδικοί στόχοι	Πράξεις που συμβάλλουν
Β. Τοπική Κοινωνία	B1. Επίπεδο κοινωνικών υποδομών	<ul style="list-style-type: none"> Βελτίωση των κοινωνικών υποδομών, με έμφαση στη γυναικεία απασχόληση, τον πολιτισμό και την ψυχαγωγία, και τη μέριμνα για ΑΜΕΑ. 	5. Εκσυγχρονισμός και Βελτίωση του Κέντρου του Παυσιλύπου και Ανάδειξή του σε Πολιτιστικό & Τουριστικό Κέντρο (ΕΤΠΑ)
			6. Κέντρο Κοινωνικής Συνοχής και Ανάπτυξης (ΕΚΤ)
	B2. Ευπαθείς και μειονεκτούσες ομάδες πληθυσμού	<ul style="list-style-type: none"> Βελτίωση του επιπέδου διαβίωσης όλων των ευπαθών ομάδων πληθυσμού στην περιοχή. Συγκεκριμένα, βελτίωση της προσβασιμότητας, της ασφάλειας, της άνεσης και της ψυχαγωγίας για ΑΜΕΑ, ηλικιωμένους και παιδιά. Βελτίωση της απασχολησιμότητας των γυναικών και των νέων. 	<p>7. Προγράμματα Κατάρτισης – Ενημέρωσης μειονεκτουσών πληθυσμιακών ομάδων (ΑΜΕΑ, ηλικιωμένοι, γυναίκες, παιδιά, νέοι) (ΕΚΤ)</p> <p>8. Προγράμματα Ευαισθητοποίησης, Υποστήριξης και Συμβουλευτικής για την Επανάταξη Περιθωριοποιημένων Ομάδων και την Πρόληψη Παραβατικών Συμπεριφορών (ΕΚΤ)</p>

Τομέας	Κατηγορία	Ειδικοί στόχοι	Πράξεις που συμβάλλουν
Γ. Αστικό Περιβάλλον	Γ1. Αστική ρύπανση	<ul style="list-style-type: none"> Μείωση της αστικής ρύπανσης σε αέριους ρύπους με τη βοήθεια σημαντικών κυκλοφοριακών ρυθμίσεων και πεζοδρομήσεων. Μείωση των επιπέδων του θορύβου. Εξυγίανση της περιοχής με βελτίωση της δυνατότητας ελέγχου των συνθηκών καθαριότητας και υγιεινής. 	9. Πεζοδρομήσεις / Ενοποιήσεις Χώρων - Βελτίωση της ποιότητας των ακάλυπτων χώρων (ΕΤΠΑ)
	Γ2. Πολεοδομημένο και κτισμένο περιβάλλον	<ul style="list-style-type: none"> Σημαντικές πολεοδομικές ρυθμίσεις και αναβάθμιση του κτισμένου περιβάλλοντος. Ενοποιήσεις κοινοχρήστων χώρων, επεμβάσεις σε επίπεδο δρόμου, νέες κοινωνικές υποδομές και εκσυγχρονισμός των υπαρχόντων. 	<p>10. Κτιριακή Υποδομή για τη Στέγαση του Κέντρου Κοινωνικής Συνοχής και Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)</p> <p>11. Εξοπλισμός Κοινόχρηστων Χώρων - Βελτιώσεις σε αισθητική και ασφάλεια - Επεμβάσεις σε επίπεδο δρόμων (ΕΤΠΑ)</p>
	Γ3. Λειτουργικό περιβάλλον πόλης	<ul style="list-style-type: none"> Αναβάθμιση λειτουργικού περιβάλλοντος συνολικά. Ανάπτυξη περιοχής κρίσιμης για την λειτουργική ενότητα της πόλης με συνοδευτικές κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, ενοποιήσεις και ανασπλάσεις. 	12. Τοπικές Επεμβάσεις που αποβλέπουν στην Κυκλοφοριακή Ύφεση μέσω της μετεγκατάστασης σταθμού αστικών συγκοινωνιών από την περιοχή παρέμβασης - Δημιουργία Ειδικών Διαδρομών για Πεζούς και Ποδήλατα - Ειδικές Υποδομές Προσπέλασης για άτομα με κινητικές δυσκολίες - Δημιουργία Χώρων Στάθμευσης για ΑΜΕΑ / στην περιοχή παρέμβασης (ΕΤΠΑ)

Τομέας	Κατηγορία	Ειδικοί στόχοι	Πράξεις που συμβάλλουν
Γ. Αστικό Περιβάλλον	Γ4. Αρχαιολογικοί, Ιστορικοί χώροι	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάδειξη κτιρίων με μνημειακό και ιστορικό χαρακτήρα • Προστασία και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς 	13. Διατήρηση και Διάδοση Πολιτιστικών και Ιστορικών Στοιχείων και Αρχείων του Δήμου Καρδίτσας (ΕΤΠΑ)
			14. Ανάδειξη – Προβολή – Προστασία – Βελτίωση Δημοτικού Λαογραφικού Μουσείου Καρδίτσας (ΕΤΠΑ)
	Γ5. Φύση, ανοικτοί χώροι	<ul style="list-style-type: none"> • Αναβάθμιση του αστικού πρασίνου. • Βελτίωση της προσβασιμότητας του πάρκου του Παισιλύπου, οπτική και λειτουργική διάχυση της ευεργετικής παρουσίας του πάρκου και προέκτασή του με νησίδες αστικού πρασίνου στην περιοχή παρέμβασης. 	15. Προστασία και Βελτίωση Φυσικών Οικοτόπων και Ελεύθερων Χώρων – Ανάπτυξη και Διαχείριση Αστικού Πρασίνου (ΕΤΠΑ)

Όπως διαφαίνεται στον παραπάνω πίνακα, το Επιχειρησιακό Σχέδιο προτείνει συνολικά δεκαπέντε (15) παρεμβάσεις ή πράξεις, τέσσερις (4) στα πλαίσια του τομέα «Τοπική Οικονομία», τέσσερις (4) στα πλαίσια του τομέα «Τοπική Κοινωνία» και επτά (7) στα πλαίσια του τομέα «Αστικό Περιβάλλον».

Το σχέδιο ολοκληρώνεται με δύο πράξεις τεχνικής βοήθειας (από το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ, αντίστοιχα), οι οποίες συμβάλλουν στην επιτυχή και εντός των χρονικών και οικονομικών ορίων υλοποίηση του συνόλου των πράξεων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Προς την ολοκλήρωση της Πτυχιακής μου εργασίας, διαπίστωσα τη σημασία του Επιχειρησιακού Σχεδίου Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων Αστικής Ανάπτυξης στην Περιοχή του Αγίου Κωνσταντίνου του Δήμου Καρδίτσας. Από τον τρόπο που λειτουργεί, διακρίνεις, πόσο σημαντικός και ιδιαίτερος είναι ο ρόλος που έχει καθώς και τις απεριόριστες δυνατότητες που μπορεί να προσφέρει στην Ανάπτυξη ενός Δήμου.

Σε ένα Επιχειρησιακό Σχέδιο παρουσιάζονται οι Τοπικοί Φορείς, Σύλλογοι, ομάδες κατοίκων που έχουν δράση στην προτεινόμενη περιοχή παρέμβασης, καθώς και οι δυνατότητες ενεργοποίησης τους.

Το Επιχειρησιακό Σχέδιο προτείνει παρεμβάσεις, οι οποίες οδηγούν στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, οι οποίες θα πρέπει να καλυφθούν με το κατάλληλο ανθρώπινο δυναμικό. Δρα συμπληρωματικό και υποστηρικτικά σε όλες τις δράσεις που σκοπεύει να αναλάβει ο Δήμος Καρδίτσας και οι λοιποί Φορείς σε επίπεδο κοινωνίας, οικονομίας, και αστικού περιβάλλοντος.

Τέλος το έργο συμβάλλει στην οικονομική αναζωογόνηση της περιοχής παρέμβασης, καθώς οι ενισχύσεις που προβλέπονται για υφιστάμενες και νέες επιχειρήσεις θα ενδυναμώσουν την τοπική οικονομία και θα έχουν πολλαπλασιαστικά οφέλη σε όλους τους υπόλοιπους τομείς , δηλαδή στην τοπική κοινωνία και το αστικό περιβάλλον.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν για το Επιχειρησιακό Σχέδιο Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων Αστικής Ανάπτυξης στην Περιοχή του Αγίου Κωνσταντίνου του Δήμου Καρδίτσας, το σχέδιο συμβάλλει στα εξής:

- ◆ Ορθολογική, ολοκληρωμένη και ομοιογενής ανάπτυξη της περιοχής του Αγίου Κωνσταντίνου
- ◆ Κοινωνική και οικονομική αναζωογόνηση της περιοχής
- ◆ Κοινωνική συνοχή – Ισότητα
- ◆ Βελτίωση των γνώσεων και ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού στην περιοχή
- ◆ Βελτίωση στην παροχή κοινωνικών, τουριστικών και πολιτιστικών υπηρεσιών των τοπικών φορέων υλοποίησης έργων
- ◆ Ανάδειξη ιστορικού και πολιτιστικού χαρακτήρα της περιοχής
- ◆ Αύξηση της απασχόλησης και απασχολησιμότητας
- ◆ Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας – Τεχνολογικός και οργανωτικός εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων
- ◆ Βελτίωση αστικού περιβάλλοντος – Καλύτερη διαχείριση φυσικών πόρων

Συνολική αναβάθμιση της περιοχής σε όλα τα επίπεδα (οικονομία – κοινωνία – περιβάλλον) και ευρύτερα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΠΗΓΕΣ- ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- ◆ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ (ΑΘ. Δ. ΠΑΠΑΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ, ΜΑΝ. Σ. ΧΡΙΣΤΟΦΑΚΗΣ)
- ◆ ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΤΕΥΧΟΣ 2/1998
- ◆ ΕΕΤΑΑ – ΕΣΥΕ
- ◆ ΠΡΟΤΑΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ
- ◆ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ – Δ/ΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
- ◆ ΔΕΥΑΚ